

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἑξάμηνι 35 καὶ τρίμηνι 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἑξάμηνι 2
καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοῦδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι, 16 Σεπτεμβρίου 1933

Ἔτος 55ον. — Ἀριθ. 42

Ο ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ Α. de GERIOLLES

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἐν' ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδοξα ζῶα τοῦ κόσμου εἶναι δίχως ἄλλο ὁ Μουστάκας, ὁ ἀγαπημένος σκύλος τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς τοῦ Ναπολέοντος, τὸ καμάρι καὶ ἡ δόξα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ.

Τὸ ἀξιοθαύμαστο αὐτὸ ζῶο γεννήθηκε τὸ 1799 σ' ἓνα χωριατόσπιτο τῆς Νορμανδίας κοντὰ στὸ Κάν, καὶ τὸ πρῶτον ὄνομα του ἦταν Μοῦργος.

Βέβαια τὸ ὄνομα αὐτὸ οὔτε ἡρώϊκον οὔτε ἐνδοξόν εἶναι. Ἀλλὰ ποῖός περίμενε ποτὲ ὅτι αὐτὸ τὸ κοινὸ χωριατόσκυλο ὁ Μοῦργος, θὰ γινόταν ὁ μέγας καὶ πολὺς Μουστάκας πού ὡς τώρα τελευταῖα ἀκόμη ἡ εἰκόνα του στόλιζε ὅλες τὶς καλύβες, ὅλα τὰ χωριατόσπιτα κι' ὅλα τὰ ἐπαρχιακὰ μαγαζάκια καὶ τὰ χάνια τῆς Γαλλίας;

Συχνὰ μάλιστα ἡ εἰκόνα τοῦ ἐνδοξοῦ σκύλου εἶχε τὴν τιμὴ νὰ εἶναι κρεμασμένη δίπλα στὴν πολύχρωμη ζωγραφιὰ τοῦ Κοντοδεκανέα — ἔτσι ἔλεγαν τὸν Ναπολέοντα — πού τὸν παριστάνει τὴν παραμονὴ τῆς μάχης τοῦ Ἀουστερλίτ, ἀγρυπνῶν στὸ στρατόπεδο μπροστὰ σὲ μιὰ ἀναμμένη φωτιά.

Ὁ Μουστάκας ἀποθανάτιστηκε κι' ἀπὸ πολλοὺς ποιητὲς καὶ τὸ τραγούδι τοῦ **Σκύλου τοῦ Συντάγματος**, πού ἐξυμνοῦσε μὲ πομπώδη λόγια τὰ πολεμικά του κατορθώματα, τὶς πληγές του καὶ τὸν ἡρώϊκόν του θάνατον, συγκίνησε ἓνα πλῆθος τρυφερὰς καρδιᾶς κι' ἔκανε πολλὰ μάτια νὰ δακρῦσουν.

Ὡς κι' ἓνας μέγας ζωγράφος, ὁ ὀνομαστὴς Σαρλέ, ἔκανε ἓνα πορτραῖτο τοῦ Μουστάκα πού θεωρεῖται πὺς εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἔργα του.

Ἡ μητέρα τοῦ Μουστάκα, μιὰ ἀγαθὴ κι' ἄδοξη σκύλα πού τὴν φώναζαν Κυδέλη, φύλαγε μὲ πίστη καὶ ἀφοσίωση τὰ πρόβατα τοῦ πλοῦσιου χωριάτη ἀφεντικοῦ τῆς.

Ἡ δούσυχη Κυδέλη εἶχε πολὺ ὀ-



Ὁ Μουστάκας.

ποφέρει στὴ ζωὴ τῆς. Ποτὲ δὲν εἶχε χαρεῖ τίς χαρὲς τῆς μητέρας. Κάθε χρόνο τακτικὰ τὰ ἀγαπημένα τῆς μικρά, τὰ τόσο ὁμορφα στρουμπουλὰ παιδάκια τῆς, τῆς τὰ ἐπαίρναν χωρὶς οἶκτον καὶ χωρὶς λύπη. Κι' ἡ ἀπαρηγόρητη μάννα, ἀπὸ διάφορα σημάδια, καταλάβαινε τί τὰ ἔκαναν: ἀλίμονο, τὰ πετοῦσαν στὸ κοντινὸ ποτάμι!

Ἔτσι, ὅταν κάποια φορὰ, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ τέσσερα ἀδελφάκια του, ξεχώρισαν τὸν κύριον Μοῦργο πού σήκωσε ἀνίδεος τὸ τυφλὸ του κεφαλάκι, κι' ὅταν κατάλαβε ὅτι αὐτὸν θὰ τὸν κρατοῦσε, ἡ χαρὰ τῆς ἦταν ἀπερί-

γραπτή καὶ μεγαλύτερη ἀκόμη τὸ καμάρι τῆς.

Ἐπιτέλους εἶχε αὐτὸ πού ἐπιθυμοῦσε τόσα χρόνια ἡ καρδιά τῆς, πού ὀνειρευόταν τόσον καιρὸ τὸ δυστυχισμένο ἔρμη ζῶο: ἓνα παιδί, ἓνα παιδάκι γιὰ νὰ τὰναστήσῃ, νὰ τὸ χαϊδεύῃ καὶ νὰ τὸ καμαρώνῃ.

Μὲ τί ἀγάπη ξαπλωνόταν στὸ ἄχυρό τῆς κι' ἄφηνε τὸ κουταδάκι τῆς νὰ φάῃ, νὰ πιῇ ἐλεύθερα γαλατάκι. Κι' ἐκεῖνο ἔπινε, ἔπινε ἀπληστα τόσο πού πνιγόταν, καὶ ἡ κοιλίτσα του φούσκωνε τόσο πού ἔλεγε κανεὶς πὺς θὰ σκάσῃ!

Καὶ ὅταν ἀνοίξε τὰ μάτια του καὶ τὴν πρωτοκοίταξε, τί μεγάλη ἡμέρα γιὰ τὴν περήφανη Κυδέλη! Καὶ τί ἄλλη μεγάλη ἡμέρα, ὅταν μπόρεσε νὰ τὸν πάρῃ γιὰ πρώτη φορὰ μαζί τῆς ἔξω στὰ χωράφια!

Κι' ἀργότερα, σὰ μὲγάλωσε λιγάκι τὸ χρυσὸ τῆς τὸ παιδί, τί ὠραίους περίπατους ἔκαναν μαζί οἱ δύο τους στάπεραντα χλοερὰ λιβάδια!... Τί τρελλὰ κυνηγητά, τί παιχνίδια!...

Κι' ὅταν ἡ μάννα κουραζόταν, ξαπλωνόταν στὸ δροσερὸ γρασιδι ἀνάμεσα στὶς παπαρούνες καὶ στ' ἀγριολούλουδα καὶ τότε ὁ Μοῦργος χυμοῦσε πάνω τῆς γρυλλίζοντας καὶ γαυγίζοντας, καὶ δοκίμαζε νὰ κἀνῃ τὸν ἄγριο. Τῆς τραβοῦσε τὴν οὐρά, τῆς δάγκωνε ταῦτι, καὶ πολλὰς φορὲς ἔχωνε βαθὺ τὰ δόντια του, τὸ τερατάκι!

Μὰ ἡ Κυδέλη τὰ δεχόταν καὶ τὰ ὑπόμενε ὅλα κι' ἦταν τρισευτυχισμένη!

Τότερα ἀπὸ λίγον καιρὸ, ἔσπεταγμένος πιά, σωστὸ «παλληκαράκι», μὲ κάτι μακριὰ πόδια δυσανάλογα

στό σώμα του, ο Μοῦργος ἄρχισε νὰ βοηθάη τὴν μητέρα του στὸ κοπάδι. Ἐκείνη τὸν ἔβλεπε καὶ τὸν καμάρωνε. Τὶ γρήγορα ποὺ μεγαλώνουν τὰ παιδιά!

Κι' αὐτὸ ἦταν σταλήθεια μιὰ ξεκούραση καὶ γιὰ τὴ μάνα του. Ἡ Κυβέλη ἄρχισε νὰ γερνάη, καὶ τὸ ἀδιάκοπο κυνηγητὸ πίσω ἀπὸ τὶς ἀνυπότακτες προβατίνες ποὺ τὸσκαζαν ἀπ' τὸ κοπάδι, ἄρχισε νὰ εἶναι κοπιαστικὸ γιὰ τὰ γέροντά της πόδια.

Ἀλίμονο, ἀλίμονο! Δυστυχισμένη Κυβέλη! Ἄν μποροῦσες νὰ διαβάσῃς μέσα στὴν καρδιά τοῦ παιδιοῦ σου, μπορεῖ νὰ περηφανευόσουν πολὺ ποὺ εἶχες γεννήσει ἕναν τέτοιο γέροντα, μὰ πόσα δάκρυα θὰ ἔχουνε!

Στὸ γένος τῶν σκύλων, ὅπως καὶ στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ὑπάρχουν ὀρισμένες κλίσεις ἀκατανίκητες. Ἀλλὰ σκυλιὰ γεννιοῦνται γιὰ νὰ γίνουν τσοπανόσκυλα — ὅπως ἡ Κυβέλη — ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνουν ἀστυνομικά σκυλιά, ἀλλὰ γιὰ νὰ κάνουν διάφορα γυμνάσματα, καὶ πολλὰ γιὰ νὰ ζοῦνε σὰν τεμπέληδες καὶ νὰ μὴν κάνουν τίποτα. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ σκυλιὰ, ὅπως ὁ Μοῦργος, ποὺ γεννιοῦνται γιὰ νὰ κάνουν μεγάλες καὶ ἡρωϊκὲς πράξεις. Ὅταν ὁ σκύλος μας, ξαπλωμένος στὸν ἥλιο ἀνάμεσα στὰ ψηλά χορτάρια, ἀκούει ἀπὸ μακριὰ κατὰ τὸ μέρος τοῦ Κάν, στρατιωτικὲς μουσικὲς νὰ ἤχουν, κοίταζε περιφρονητικὰ τὶς εἰρηνικὲς προβατίνες τοῦ κοπαδιοῦ του, καὶ δὲν ὄνειρευε τίποτε ἄλλο παρὰ σάλπιγγες ποὺ σάλπιζαν, καὶ ταμπούρλα ποὺ χτυποῦσαν.

Μὰ εἶχε ὥστόσο τὴ φρόνηση νὰ κρατᾷ αὐτὰ τὰ φιλοπόλεμα ὄνειρά του γιὰ τὸν ἑαυτὸ του, ὡς τὴ μαύρη καὶ δυστυχισμένη ἡμέρα, γιὰ τὴν κακομοίρα τὴν Κυβέλη, ποὺ ἕνας λόχος γρεναδιέρων πέρασε μὲ τὴ σημαία μπροστά, ἀπὸ τὸν ἄσπρο δρόμο ὅπου βρισκόταν ἡ στάση.

Ὁ Μοῦργος, ποὺ κοιμόταν κι' ἔβλεπε πολεμικὰ ὄνειρα, ξύπνησε ξαφνικὰ καὶ μ' ἕνα πῆδημα βρέθηκε ὀρθὸς μὲ ταῦτιά του τεντωμένα.

Ὁ στρατὸς ξεπρόβαλε.

Γιὰ τὸ Μοῦργος αὐτὸ ἦταν ἕνα θέαμα θαυμάσιο. Οἱ στρατιῶτες ἦταν ἡ λατρεία του. Ἦταν οἱ μόνοι ἀνθρώποι ποὺ μποροῦσε νὰ ζήσει μαζί τους καὶ νὰ πεθάνῃ γιὰ χάρι τους. Εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή θέλησε νὰ τρέξῃ ἀπὸ πίσω τους, ἀλλὰ σκέφθηκε τὴ μητέρα του, τὴ μητέρα του ποὺ τὸν ἀγαποῦσε τόσο καὶ ποὺ θὰ ὑπέφερε φρικτὰ ἀν τὸν ἔχανε. Γιὰ λίγο ἔμεινε διστακτικὸς, κι' ὕστερα ἤρθε σὲ συμβιβασμὸ μὲ τὸν

ἑαυτὸ του. — Στάσου, εἶπε, θὰ τοὺς πᾶω λιγάκι παρακάτω, ἔτσι μοναχὰ γιὰ νὰ τοὺς δῶ καλύτερα, κι' ὕστερα θὰ γυρίσω πίσω.

Καὶ χωρὶς ἄλλο δισταγμὸ ὁ ἀχάριστος γιὸς ἔκανε ἕναν πῆδο πάνω ἀπὸ τὸ φράχτη καὶ βρέθηκε στὴν οὐρὰ τοῦ λόχου, μαζί μὲ τὴ μαρίδα τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ ποὺ, ἔχοντας κι' αὐτὴ ἕνα κουρέλι γιὰ σημαία, μεγάλωνε τὰ βήματά της γιὰ νὰ μπορῇ νὰ πηγαίῃ μὲ τὸ ρυθμὸ πίσω ἀπὸ τοὺς σκοινισμένους φαντάρους.

Ἡ ἀμοιρὴ Κυβέλη δὲν κατάλαβε εὐθὺς ἐξαρχῆς τὴν ἔκταση τῆς δυστυχίας της. Νόμισε πὼς ὁ γιὸς της εἶχε βρεῖ νὰ κάνει μιὰ βόλτα στὰ περίχωρα ὅπως συνήθιζε τώρα τελευταῖα.

Ἡ ἡμέρα πέρασε ἡσυχη, μὰ ὅταν ἄρχισε νὰ πέφτῃ ἀργὰ-ἀργὰ τὸ βράδυ, ὅταν ξεπρόβαλε ἀπὸ ψηλά τὸ φεγγάρι καὶ φώτισε τὴ γῆ, ἡ ἔρημη μάνα ἄρχισε νάνησυχῇ.

— Ἀλίμονο, δὲν θὰ ξαναγυρίσῃ ὁ Μοῦργος μου! σκέφθηκε, θὰ τράβηξε κατὰ τὴ χώρα καί, ἔτσι ὁμορφος ποὺ εἶναι, θὰ μοῦ τὸν ἔκλεψαν.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON AKIADIS

Η ΧΕΛΩΝΑ

Ἄκουσα κάτι τι, δὲν ξέρω ἂν εἶναι ἀληθινὸ.

Ζοῦσε στὰ παλιά τὰ χρόνια, ὅταν ὁ Θεὸς πρωτόκαμε τὸν κόσμον, ἕνα ζῶο χαριτωμένο, μὰ τόσο λεπτοκαμωμένο κι' εὐαίσθητο, ποὺ ἡ ζωὴ ἦταν γι' αὐτὸ μιὰ ἀδιάκοπη τυραννία. Κάποιος λάθος εἶχε γίνει στὸ μεγάλο ἔργο τοῦ Δημιουργοῦ, καὶ τὸ ζῶο αὐτὸ ἦταν ἀκατάλληλο γιὰ τὴ ζωὴ.

Ἡ παραμικρότερη προσβολὴ τὸ θανάτωνε, ἡ παραμικρότερη πίκρα τὸ φαρμάκωνε.

Τὸ ζῶο αὐτὸ ἦταν ἡ σημερινὴ χελώνα. Ἀθῶα καὶ ἀκακὴ, κανένα ζῶο τῆς λίμνης, ὅπου κατοικοῦσε, δὲν πείραζε, ποτὲ δὲν ἔκανε κακὸ σὲ κανένα, μόνο σὲ ὅλα ἔδειχνε συμπάθειαν καὶ καλοσύνη. Ὅμως τὸ νερόφιδο μὲ τὰ χίλια τσακίσματά του γύριε νὰ τὴν καταπιῇ, κι' ὁ βάτραχος δὲν ἄφηνε ποτὲ τοῦ εὐκαιρία γιὰ νὰ τῆς ρίξῃ λάσπη στὸ πρόσωπο.

Οἱ βδέλλες τὴν κυνηγοῦσαν ἀδιάκοπα γιὰ νὰ τῆς ρουφήξουν τὸ φτωχικὸ αἷμα της, καὶ ἀπὸ ἄλλα ζῶα ὑδρόβια τράβηξε πολλὰ μαρτύρια.

Τὸ λεπτότατο δέρμα της πονοῦσε σὲ κάθε προσβολή, καὶ ὅμως κανένα ὄπλο δὲν εἶχε γιὰ νὰ υπερασπίσῃ τὴ ζωὴ της. Πολλοὶ τῆς ἔκαναν τὸ φίλο, γιὰ νὰ βάλουν μὲ τὴν ὥρα τους τὸ φαρμακερὸ ἀγκάθι τους.

Βαργεστημένη ἀπὸ τὴν κοινωνία

λίμνης, ἡ χελώνα ζήτησε τὴν ἀδεια ἀπὸ τὸν Πλάστη νὰ βρῇ ἄλλο τὴν τύχη της.

Καὶ ὁ Θεός, ποὺ τὰ πάντα ὀρίζει, τῆς ἔδωσε τὴν ἀδεια, νάνεθῃ στὴν ξηρά. Τότε ἡ χελώνα γύρισε μέρη πολλὰ, ἀλλὰ κι' ὁ ἔξω κόσμος τῆς φάνηκε ἀκόμη πιδ σκληρὸς καὶ ἀκαρδὸς ἀπ' αὐτὸν ποὺ εἶχε ἀφήσει στὴ λίμνη.

Παντοῦ ἐπιβουλές, πανουργίες, ὑποκρισίες, φίλες ψεύτικες, παντοῦ ἡ ἔχθρα κι' ἡ καταδίωξη τοῦ δυνατότερου στὸν ἀδύνατο.

Τὸ μεγάλο της φταίξιμο ἦταν ἡ ἀδυναμία ποὺ ἀπὸ τὴ φύση εἶχεν ἡ χελώνα μας. Ἀσπλὴ ἔκλεινε μέσα σ' ὅλα τὰ ζῶα τὰλλα ποὺ ἦταν τέλεια ἀρματωμένα γιὰ τὴ ζωὴ. Μόλις κατόρθωνε ἡ δύστυχη νὰ γλυτώσῃ τὸ φτωχὸ της τὸ κορμί ἀπὸ τόσοις ἐχθροῦς της.

Ὑπόφερε πολὺ καὶ ἦταν ἀναγκασμένη νὰ κρύβεται αἰωνίως, γιὰ τὸ ὅποιον ἀντίκρυζε, τὸ ἤξερε καλὰ πὼς ἦταν ἐχθρὸς της, ὕστερα ἀπὸ τὴν πείρα ποὺ εἶχε.

Τὸ μάτι της μαύριζε ἀπὸ τὸ φόβο, τὸ δέρμα της ζάρωνε, ζάρωνε καὶ δὲν εἶχε πιά τὴ δύναμη νὰ κινηθῇ.

Γιαυτὸ ἐπιθυμοῦσε μὲ ὅλη τὴν ταπεινὴ ψυχὴ της, νὰ πάψῃ πιά ἡ βασανισμένη της ζωὴ.

Μὰ ὁ Δημιουργὸς δὲν ἐννοοῦσε νὰ χαθῇ ἕνα ἔργο του.

— Ὑπάρχει καὶ γιὰ σένα ζωὴ στὴ γῆ, εἶπε μιὰ μέρα. Δὲν πρέπει νὰ σβυσθῇς.

Καὶ γιὰ νὰ σώσῃ τὸ πλάσμα του ὁ Θεός, τὸ τύλιξε σὲ ὄστρακο γερό, καὶ ἀρμάτωσε τὰ πόδια του μὲ λέπια καὶ μὲ νύχια δυνατά.

— Τώρα μπορεῖς νὰ ζήσῃς, τῆς εἶπε, καὶ στὴ στεριά ἂν θέλῃς, καὶ μέσα στὰ νερά.

Καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἡ χελώνα ἄρχισε νὰ ζῇ νέα ζωὴ.

Ἀφοδὰ γύριζε τὸν κόσμον ὅλο, ἐμπαινε στὴ λίμνη, περπατοῦσε στὴν ξηρά.

Στὸ καύκαλό της μέσα ἡσυχη, δὲν φοβόταν πιά τίς ἐπιβουλές. Τραδηγμένη στὴν ἀπαραβίαστη ἐρημιὰ της ζοῦσε τὴ ζωὴ της τὴ μοναχική, χωρὶς καμμιὰ ἔννοια γιὰ τοὺς τριγυρνοὺς της. Τώρα τὸ πόδι τοῦ διαβάτη μπορεῖ νὰ τὴν πατήσῃ ὅσο θέλει, καὶ τὰ φίδια νὰ τῆς ρίχνουν τὸ πιδ πικρὸ φαρμάκι τους!

Δὲν αἰσθάνεται τίποτε, τίποτε πιά.

Δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τίποτε. Καὶ ἂν τῆς ἔμεινε λίγη σκέψη ἀκόμη, θὰ εὐγνωμονοῦσε τὸν Πλάστη της διπλά, ποὺ τῆς χάρισε δευτέρη ζωὴ,

Ο ΜΑΝΤΑΠΟΛΑΜΗΣ

[ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

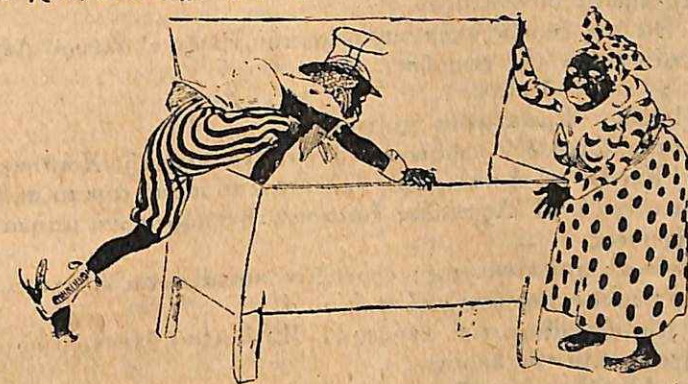
Δ'.

Εὐτυχῶς, τὸ νερό στὸ καζάνι δὲν εἶχε ξεσταθεῖ ἀκόμα πολὺ κι' ἔτσι ὁ Μανταπολάμης ἔκαμε μόνον ἕνα χλιαρὸ λουτρό. Γιὰ φαντασθῆτε ὅμως ἂν τὸ νερὸ ἔβραζε! ὁ κακόμοιρος θὰ γινόταν... σούπα!

Πετάχτηκε λοιπὸν ἀπὸ τὸ καζάνι καί, καθὼς ἦταν βρεμμένος μούσκεμα, ἔπεσε γονατιστὸς στὰ πόδια τῆς γριᾶς Ἀραπίνας.

— Ἀμάν, κυρούλα, σῶσε με! τὴν παρακάλεσε.

Ἡ γριά, ποὺ εἶχε τρομάξει τόσο, ἀπόρησε:



— Δὲν εἶσαι κλέφτης λοιπὸν; τοῦ εἶπε.

— Ἐγὼ κλέφτης; ἔλαμε ὁ Μανταπολάμης. Οἱ ἐχθροί μου μὲ λένε κλέφτη, μὰ μὲ συκοφαντοῦν δὲν ἔκλεψα ποτὲ οὐτ' ἕνα ξερόφυλλο!

— Καὶ τί γύρευες μέσα στὴν καμινάδα;

— Ἀχ, κυρούλα μου! Εἴχ' ἀνέβει στὴ σκεπὴ γιὰ νὰ ξεφύγω τοὺς ἐχθρούς μου, ποὺ μὲ κυνηγοῦσαν νὰ μὲ ρίξουν στὸ Λίμποπο, νὰ μὲ φᾶν οἱ κροκοδείλοι. Γιὰ νὰ τοὺς κρυφτῶ καλύτερα, μπῆκα μέσα στὴν καμινάδα. Παραπάτησα ὅμως κι' ἔπεσα στὸ καζάνι σου. Αὐτὸ εἶναι ὅλο!



— Ἄν εἴν' αὐτὸ ὅλο, κάθησε λίγο κοντὰ στὴ φωτιά νὰ στεγνώσῃς, κι' ἔπειτα φύγε. Ἐγὼ δὲ σ' ἐμποδίζω.

— Ναί, κυρούλα, αὐτὸ θὰ κάμω. Καὶ μὴ φοβάσαι τίποτα. Εἶμαι ὁ Μανταπολάμης, σοῦ λέω, τὸ καλύτερο παιδί τοῦ χωριοῦ μας!

Ἀλλὰ τὴ στιγμή ποὺ εἰσπρατοῦσαν νὰ καθῇ γιὰ νὰ στεγνώσῃ, ἀκούστηκαν στὴν ξώπορτα χτύποι δυνατοί, καὶ κατὶ ἀγριεὲς φωνὲς ποὺ ἔλεγαν:

— Ἀνοίξτε! ἀνοίξτε μας! θέλουμε τὸν παλιο-Μανταπολάμη!... Τὸν

(Μῦθοι καὶ Διηγήματα)

ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΑΟΥ

ΟΙ ΣΟΦΟΙ ΜΥΛΟΙ

Οἱ μύλοι, ἀκίνητοι στὴ γλῶσσα, λὲς καὶ προορμένονε τὸ βράδυ. νὰ τοὺς τυλίξῃ τὸ σκοτάδι.

Ἔχουν νὰ ποῦν στὸ κῆμα τόσα ποὺ βλέπουν, χρόνια, σωπηλοί, καθὼς στὰ πόδια τοὺς φιλεῖ.

Πότε θὰ ποῦν γιὰ μιὰ βαρκούλα μὲ φουσκωμένο τὸ πανί. ποὺ ἀργοκυλοῦσε σκεπτική!

Πότε θὰ ποῦν γιὰ τοὺς ψαράδες, ποὺ ἀπ' τὸ γιαλὸ γερά τραβοῦσαν τὰ δίχτυα τους—καὶ δὲ μιλοῦσαν.

Πότε θὰ ποῦνε γιὰ τὸ φάρο, ποὺ τρεμοσβύνει στὸ σκοτάδι, σὰν κάποια ἀναλαμπὴ στὸν Ἄδη.

Πότε θὰ ποῦνε γιὰ τὸ γλάρο, ποὺ βλέπανε νὰ χαμηλώνῃ ὡς τὸ νερὸ καὶ νὰ τεντώνῃ

Τὸν ἄσπρο καὶ παχὺ λαιμὸ του. κι' εἶδαν, σὲ μιὰ στιγμή, ν' ἀρπάξῃ ψάρι—ἴδιο ἀσπρὸ—ποὺ σπαράζει.

Μὰ δὲ δακρύσαν στὸ χαμὸ του.

Κι' ἔχουν νὰ ποῦν καὶ γιὰ κραυγὲς πόνου, τὴ νύχτα, στὰ σκοτάδια, καὶ γιὰ συντρίμια, γιὰ μιὰ βάρκα ἀδεια...

Κι' ἀκόμα ἔχουν νὰ ποῦν γιὰ νεῖες μαυροντυμένες, καὶ γριουὲς κουλουριασμένες στὶς πεζούλες.

Ὅμως περίεργο! Γιὰ τὰ πάντα μιλοῦν ἀτάραχοι, καθὼς κυλᾷ τὸ κῆμα σὰν ἀφρός.

Κι' ὁλόγυρα, σὰ μιὰ γιρλάντα, ζῶνε τὰ πόδια τους, κι' ἐκεῖ χωνεύει, σὰ νὰ τὰ φιλεῖ.

K. Π. ΛΕΥΚΑΙΤΗΣ

είδαμε πού σκαρφάλωσε στη σκεπή και μπήκε στην καμινάδα!... 'Ανοίξετε μας να τον πιάσουμε να τον πετάξουμε στο ποτάμι!...

'Ακούγοντας αυτά, ο Μανταπολάμης, από μαύρος, έγινε κιτρινοπράσινος.

— Οι έχθροί μου! οι κακοί 'Αραπάδες! είπε με πνιγμένη φωνή. Με είδαν, κατάλαβαν πώς έπεσα στην κουζίνα κι' έρχονται να με τσακώσουν!... 'Ακου πώς χτυπάν την πόρτα! Θα τη σπάσουν και θα μπουν! 'Αμάν, κυρούλα! κρύψε με! σώσε με!...

'Η γριά 'Αραπίνα τον λυπήθηκε. Γιατί να ρίξουν το κακόμοιρο το παιδί στους κροκόδειλους; Και κοίταζε πού να τον κρύψει.

Μα δεν έβρισκε μέρος. Κάτω απ' το τραπέζι; Θα τον έβλεπαν άμέσως. Μέσα στο ντουλάπι; Είχε ράφια και δεν χωρούσε. Στην καμινάδα; Μα κει πρώτα-πρώτα θα κοιτάζαν.

'Α, νά! Θα τον έκρυβε στην κασσέλα που έβαζε τ' αλεύρι. Δεν ήταν γεμάτη ως άπάνω. Θα τον χωρούσε.

Την άνοιξε και του είπε:

— Έδω! έδω! 'Εμπα μέσα γρήγορα!

'Ο Μανταπολάμης δεν περίμενε να του το ξαναπεί. Χώθηκε στην κασσέλα με τ' αλεύρι κι' η καλή γριά έκλεισε από πάνω του το σκέπασμα.

Την ίδια στιγμή, οι 'Αραπάδες έσπασαν την πόρτα και μπήκαν στην κουζίνα σά σίφουντας.

— Πού είναι; πού είναι τος; φώναζαν κοιτάζοντας ολόγυρα.

— Ποιός; ποιόν γυρεύετε; είπε η γριά.

— 'Ελα, μη μας κάνης την άηξεση! 'Εδω-μέσα έπεσε, έδω είναι! Πές μας γρήγορα πού τον έκρυψες:

— 'Εγώ; Δεν ξέρω τί μου λέτε.

— 'Α, έτσι; Τότε θα τον βρούμε μονάχοι μας!...

Κι' άρχισαν να ψάχνουν. 'Ολα μέσ' στην κουζίνα τάκαμαν άνω-κάτω. Την άλευρογούριαν που λένε. Μα Μανταπολάμη δε βρήκαν πουθενά.

Γιατί, στη φούρια τους, στην παραζάλη τους, δεν είχαν ιδεί ακόμα την κασσέλα. Θα γλύτωνε λοιπόν ο κακόμοιρος ο Μανταπολάμης;...

('Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

ΤΟ ΕΝΙΑΥΣΙΟ ΘΥΜΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

Μα άμα «κατιάξή» κανείς, άπαράλλαχτα άπως οι κότες, στο σπιτάκι της θειά Σειραϊνώς με τους τρεις τοίχους και τη μιá σκεπή και το καθαρόπανο, δοκιμάζει όλα τα κακά της φουρτούνας χωρίς να μπορέσει να γίνη ποτέ καλός θαλασσινός.

Σάν είδε ο Πάπος ότι έπέρασαν ασφρατασχωτά ώρες κι' ή βάρκα δε φάνηκε πουθενά, κι' οι θαλασσινοί έλεγαν ότι δε μπορούσε να είναι στην αντικρινή στεριά, αλλά κάπου εκεί στο νησί θα βρισκόταν τρυπωμένη και άπου να'ναι θα φαινόταν, το κακοκέφαλο παιδί άνησούχησε, όσο μπορούσε ν' άνησυχήση ένας μάγκας σάν τον Πάπο, κι' έφερε όλο το γύρο του λιμανιού κι' έφτασε άντίκρυ στο μέρος απ' όπου είχε ξεκινήσει ή βάρκα. 'Εκει έμενε και κοίταζε το πέλαγο που χόρευε κάτω από την άγρια τρικυμία κι' άγνάντευε ζητώντας να ξανόβη πουθενά τη βάρκα, και μάτωνε ή καρδιά του γιατί είχε παρακούσει και δεν πήγε μαζί με τον πατέρα του.

Τό χιονόνερο είχε πάψει, και πάλι

ξανάρχισε, και πάλι έπαψε. Κι' ο βορειονατολικός άνεμος, ο γραίρος, φυσούσε με όλη του τη δύναμη.

— Κανε, Θέ μου, έλεγε ο Πάπος, νάρθη ο πατέρας μου και να μη με καταριέται πού δεν πήγα μαζί του. 'Αη μ' Νικόλα μ', πού σ' έχω γείτονα, ούτε σου έφερα ποτέ κερί και λιβάνι... άχ, άν καμμιá φορά έκλεψα και κανένα σπέρτο ή άπόκερο από μέσα από το έκκλησιδάκι σου, μπροστά στο εικόνισμά σου, άπου σ' έκανες πώς δε με βλέπεις... για να κυνηγώ τις νυχτερίδες και τα κουκουβαγιά σουλα τη νύχτα... μη με ξεσυνερίζεσαι και φέρε γρήγορα τον πατέρα μου πίσω... και να μη βαρυγνώμω πού δεν πήγα μαζί του... κι' έγω να σου φέρω άλλα τόσα κι' άλλα τόσα κι' άλλα τόσα άσα σπέρτα και κεριά σου έκλεψα.

Καθώς έπεφτε το σούρουπο, είχε ιδεί ο Πάπος πέρα εκεί, άνοιχτά στο πέλαγο, ένα πράμμα σά φελλό, σάν καρυδότσουφλο να παραδέρνη και να χάνεται στον άφρο της θάλασσας. 'Ασπρο πανί δεν ήταν, άχι, αλλά ένα μαύρο πράμμα σάν ένας μαύρος λεκέ. 'Υστερα πύκνωσε το σκοτάδι κι' έγινε νύχτα. Κι' άφου πέρασε ώρα άρκετή, πόση δεν ήξερε, αλλά

«μιά ώρα, μιá ώριστα», του φάνηκε σά νάκουσε βρόντο, έπειτα μπερδεμένες φωνές, έπειτα πάλι σφυρίγματα δυνατά και τριξίμο φοβερό, ύστερα το βούισμα της θάλασσας πού τα σκέπαζε όλα, και το άδιάκοπο βογγητό του άνέμου πού τα έπνιγε.

'Ο Πάπος έλπιζε, πίστευε πώς εκείνο το μαύρο σημάδάκι ήταν χωρίς άλλο ή βάρκα του πατέρα του και πώς ο κρότος και οι φωνές πού άκουσε άνακατωμένες με τη βουή του άνέμου, δεν ήταν ήχοι ιδιότροποι της τρικυμίας. 'Ηταν βέβαιος ο μικρός θαλασσινός μάγκας πώς οι θόρυβοι εκείνοι δεν είχαν καμμιá σχέση με τη βουή των κυμάτων, πώς ο κρότος ήταν το χτύπημα πού κάνει ένα καράβι όταν τρακάρη και σπάξη, και πώς οι φωνές ήταν φωνές άγωνίας.

Στις φωνές αυτές άπάντησε ο Πάπος με σπαραχτικά κλάμματα. 'Αρχισε να κλαίη μ' άναφυλλητά. 'Ο πατέρας του σίγουρα θα πνιγόταν. Κι' αυτός δε μπορούσε να τον βοηθήση. 'Ω, να είχε τόση δύναμη, όση ο άνεμος κι' ή θάλασσα!

Μιά άστραπή έσχισε το σκοτάδι. 'Ως έκαστο όργυιές άνοιχτά στο πέλαγο, είδε ο Πάπος μιá στιγμή κάτι μαύρα πράγματα να ξεμυτίζουν απ' το κύμα.

— Τ' 'Αραπάκια! είπε μέσα στα κλάματά του το παιδί. 'Επάνω στ' 'Αραπάκια έπεσαν, ώ, κι' έγω πού δεν πήγα μαζί τους!

'Η πρώτη σκέψη του ήταν πώς άν είχε πάει μαζί, θα τους γλύτωνε. 'Η δεύτερη όρμή του ήταν να γδυθή και να πέση στη θάλασσα, ή χωρίς να γδυθή, να τρέξη να βοηθήση κολυμώντας τον πατέρα του. 'Αλλά πώς; Πού να πάη; Πώς να φτάση εκεί; Μήπως ήταν κοντά; Κατάλαβε πώς σίγουρα θα τον κατάπιναν τα κύματα ή θα τσακίζόταν άπάνω στους βράχους.

'Η τρίτη σκέψη του ήταν να τρέξη στο χωριό να φωνάξη τους κατόικους, τους φίλους και τους γειτόνους, να τρέξουν με βάρκες να σώσουν τους ανθρώπους πού πνιγόταν. Μα έπρεπε να τρέξη χίλια βήματα τον άνήφορο για να φτάση στην κορφή της άκρογιαλιάς πού άντίκρυζε το χωριό. Και οι φωνές του, όσο δυνατές, όσο διαπεραστικές κι' άν ήταν, δε θάκουγόνταν πέρα, θα πνιγόνταν και θα βουδαινόταν μέσα στη φοβερή βουή της τρικυμίας.

Τ' 'Αραπάκια ήταν κάτι ξέρες πού μόλις ξεπρόβαιναν έξω από το κύμα οι μαύρες μυτερές κορφές τους. 'Ο

Πάπος άθελά του θυμήθηκε εκείνη τη στιγμή ένα άστυριακό θωρηκτό, πού περνώντας μιá φορά έξω από το νησί κινδύνεψε να πέση επάνω στ' 'Αραπάκια, αλλά τη γλύτωσε. Τότε αυτός ήταν έφτά χρονών και το θυμόταν καλά.

— 'Ηταν μαζωμένοι, έλεγε από μέσα του, πέρα στο Μεγάλο Λιμάνι ο μπάρμπα Λουκάς, ο Κοτίμπας, ο Διολέττας και τόσοι άλλοι θαλασσινοί, και κοίταζαν το άστυριακό, κοτζάμ βουνό πού γύριζε κατά τα νησιά και λιγάκι άκόμη ήθελε να πέση στα ρηχά, κοντά στ' 'Αραπάκια, κι' έλεγαν:

«— Παναΐα μ', θα πέση άπάνω στ' 'Αραπάκια! Παναΐα μ', θα πέση άπάν'!»

Μα με μιá βόλτα έστριψε κείνο πάλι κι' έφτασε κατά τα Μερμήγκια κι' ο μπάρμπα Λουκάς είπε:

«— Γλύτωσ' απ' τ' 'Αραπάκια, από τα Μερμηγκάκια δε θα γλυτώση.»

Μα κι' από κει γλύτωσε.

Και τ' 'Αραπάκια πού λυπήθηκαν τους Άστυριακούς, έσπαζαν σήμερα τη βάρκα του πατέρα του και τον έπνιγαν αυτόν και δυό άλλους δικούς μας!

— 'Ω, κάνετε έλεος, καλά 'Αραπάκια, γλυτώστε τους και μη τους άφήντε να πνιγούν! 'Ελεος, 'Αραπάκια, έλεος!...

Πρωτ-πρωτ τα ξημερώματα της Πέμτης, δυό μεγάλες και γερές βάρκες πήγαν κι' έψαξαν τριγύρω στ' 'Αραπάκια άνάμεσα στο 'Ασπρονήσι και στην 'Αρκτο και σ' όλο το μάκρος της παραλίας της Πούντας και κοντά στα Μερμήγκια, τις άλλες ξέρες μπρός στο λιμάνι. Μα δε βρήκαν ούτε βάρκας λείψανο ούτε άνθρωπου.

Δυό τρεις ήμέρες άργότερα, όταν έγινε καλοσύνη, μιá βρατσέρα ξένη, βρήκε ένα κουπί να πλέη σπέν άφρο κατά την άντίθετη μεριά του πελάγου. Και ένας άλλος πάλι ψκράς βρήκε διάφορα σόνεργα της ψκρικης, πού ή θάλασσα τα είχε πετάξει έξω στην άμμουδιά.

Κι' άν ήταν αλήθεια αυτά πού είχε ιδή ο Πάπος, κορμιά γαντζωμένα επάνω στις ξέρες τ' 'Αραπάκια, κι' άν πραγματικά είχε άκούσει φωνές άγωνίας, κι' άν άκόμη όλα αυτά τα είχε φανταστεί, έτσι κι' άλλοιως οι άνθρωποι λογαριάζόνταν πιá για χαμένοι. Είτε στ' 'Αραπάκια είτε άλλοι, μιá φορά είχαν πνιγεί.

'Οκτώ μέρες ύστερα από το ξεκίνημά τους, τα κορμιά των δυό ψαράδων βρέθηκαν πεταμένα από τη θάλασσα σε μιάν έρημη άκρογιαλιά. Τό

τρίτο δε βρέθηκε πουθενά. 'Ω, ποιός θα κάτση να διηγηθή τα συναξάρια των θαλασσινών, των μαρτύρων της θάλασσας, πού για να βγάλουν το ψωμί τους χάνουν τη ζωή τους, και πού άξίζουν κάθε λύπη και συμπόνια! Κάθε χρόνο ή θάλασσα μας ζητάει το θύμα της. Κάθε χρόνο κάποιος θα μαυροφορέση στο μικρό μας νησί.

'Όταν ύστερα από τη σφοδρά, ξαναείδε ή θειά Σειραϊνών τον Πάπο, ήταν τόσο συλλογισμένος και σοβαρός, πού της φάνηκε ότι ή σφοδρά τον είχε κάνει μονομιάς άντρα.

Κι' ο πρώτος λόγος πού είπε στο άρφανό, κλαίγοντας μ' όσα δάκρυα της είχαν μείνει από τα δικά της τα βάσανα, ήταν:

— Καλά πού δεν πήγες μαζί, παιδάκι μου!

('Από τα «Παιδικά», έκδοση και διόρθωση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ)

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΒΙΛΜΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

'Όταν άνοιξε τα μάτια της, κατάλαβε άμέσως πώς κάτι τη στενοχωρούσε, τί; δεν ήξερε. — 'Α μα άχι δά! σήμερα είναι ή γιορτή μου!... Πρέπει λοιπόν να χαιρετά; Βέβαια να χαιρετά... αλλά πώς, παρακαλώ; Πού είναι ή μαμμά πού την ξύπνησε πέρσιν με φιλή; 'Αλήθεια, θυμάται αυτά τα παλιά ξυπνήματα, τον καιρό... ούφ... άς μη το συλλογιέται! 'Ο μπαμπάς της τότε καθαρά: «'Αν θέλεις να σ' αγαπώ να μη μου μιλάς για τη μαμμά. Με κάνεις και λυπάμαι.» Και τότε στη μέση του μετώπου του, πρόσβαλε μιá χαρακιά τόσο βαθιά, πού του κάανε την όψη γέριχη και πονεμένη... Κι' ή Βίλμα σάπαινε... Νά δά ή ώρα να σκάξη και τον μπαμπά της, άφου μοναχά αυτός της έμεινε σπέν κόσμο.

'Αλήθεια. Είχε γίνει κάπως παράξενος ο μπαμπάς τώρα τον τελευταίο καιρό. Πότε την έπαιρνε στην άγκαλιά του και τη φιλούσε γλυκά-γλυκά, και πότε... 'Α, μα δε θέλει να το θυμάται αυτό ή Βίλμα, φουρκίζεται. Νά, ήταν στιγμές πού εκεί πού την κράταγε άγκαλιασμένη, ξάφνου την έσπρωχνε από πάνω του, βαστούσε τεντωμένα τα δυό χέρια του, και την κράταγε σφιχτά από τους ώμους. «— Μα μπαμπά, μη με σφίγγεις έτσι... με πονάς επιτέλους!» Μα ο μπαμπάς γινόταν κουφός εκείνες τις στιγμές. Τα μάτια του παίρναν μιá άσυνήθιστη φλόγα, και το βλέμμα του, βαθύ κι' έρευνητικό, βυθιζόταν στο δικό της, και ψιθύριζε

σά να μιλούσε στον εαυτό του: «Πώς της μοιάζει, μα πώς της μοιάζει...» ή φωνή του πνιγόταν: «άραχες και σύ...» δεν άπόσωνε το λόγο του, κατέβαζε μόνο τα χέρια του μ' άπελπισιά, και της έλεγε με μιá άχρωμη και σκληρή φωνή: «Πήγαινε να παίξης!» Κι' ή Βίλμα λυπόταν, λυπόταν τόσο πού να βλέπη τον μπαμπά έτσι κακό μαζί της!...

Μα σήμερα είναι ή γιορτή της. «Θέ μου, να μου στελνες τη μαμμά μου για μιá στιγμή. Μιά στιγμούλα, μήπως είναι τίποτα σπουδαίο; Νά, μόνο και μόνο για να με φιλήση, έτσι ξεστά, έτσι άπαλά άπως μόνο ή μαμμά ξέρει να φιλάη... Δε σού λέω κι' ο μπαμπάς. Μα είναι και τα μουστάκια του όσο να πής. «'Αλήθεια γιατί ο μπαμπάς νάχη μουστάκια;» άναρωτήθηκε για μιá στιγμή, μα μη βρίσκοντας μιá άπάντηση σ' αυτή τη σπουδαία έρώτηση, γύρισε απ' την άλλη μεριά στο κρεβάτι της κι' έκλεισε τα μάτια...'

'Η μαμμά δεν μπορεί παρά να φοράη θαλασσιά. Της πάνε τόσο ώραία! 'Αλήθεια της έλεγε ο μπαμπάς (τότες πού ήταν μαζί τους, καλέ!) — «Μίνα, πάντα να φοράς αυτό το χρώμα, πάει τόσο με τα μάτια σου!...» Και της Βίλμας της πήγαιναν ώραία τα θαλασσιά, (μ' άφου είχε τα ίδια μάτια με τη μαμμά της;) μα ο μπαμπάς, απ' τον καιρό πού χάθηκε ή μαμμά, δεν την άφησε πιá, να ξαναφορέση... Παραξενιές, θεούλη μου!... Λοιπόν... τί σκεφτόταν, καλέ; τα μπέρδεψε. Ούφ, όταν είναι πιá κανείς έφτά χρονών κορίτσι (και τί ψηλό!) δεν μπορεί παρά να σκέφτεται, να σκέφτεται διαρκώς, κι' ύστερα όλ' αυτά μπερδεύονται στο μυαλό και γίνονται μιá σαλάτα, μιá ρούστικη σαλάτα σάν αυτή πού φτιάνει ή κυρά-Βασίλω (ή μαγειρίσσα ντέ!) κι' άντε ξεμπερδεφέ τα τότες. 'Ας είναι. Μιά φορά ένα είναι βέβαιο. 'Η μαμμά θάρθη σήμερα να τη χαιρετήση. Πώς; από πού; πότε;... 'Ενας Θεός το ξέρει... 'Η Βίλμα μόνο για ένα είναι βέβαιη. Πώς ή μαμμά θα ρθή. Τελείωσε. Πού άκούστηκε νάχη τη γιορτή της ή Βίλμα κι' ή μαμμά να την ξεχάση;... 'Αμ, Χριστιανοί μου, και στην άκρια του κόσμου νάχε πάει, θα γυρίση για τη Βίλμα της. Τό άστείο είναι πώς πριν τρία χρόνια, ή Βίλμα δεν είχε γιορτή (άκούσατε σεις ποτέ της άγίας Βίλμας;) μα επειδή θλιβόταν, γι' αυτό, ή μαμμά αποφάσισε να τη γιορτάξη των «Άγιων Πάντων». Μέσα σε τόσους άγίους, δεν μπορεί, θάταν και κάποια Βίλμα Πάει

κι' αυτός. Βήματα, άκούει βήματα έξω από την πόρτα... Έχει γούστο. Ανακάθεται στο κρεβάτι και στυλώνει τα μάτια, γεμάτα άγωνία, ανασαίνοντας βαριά.

Πλησιάζουν, άκόμα, άκόμα... νά, σταματάει κάποιος ή κάποια... «Θέ μου, βοήθησε νάναι ή μαμμά!» Η καρδόουλα της χτυπάει νά σπάση. «Μαμμά, μαμμάκα» ψιθυρίζει ένώ τó χειλάκι της τρεμουλιάζει. Μπράφ, ή πόρτα άνοίγει. Η Βίλμα πούχε άνακαθήσει στο κρεβάτάκι της κι' είχε τά μικροσκοπικά μπρατσάκια τεντωμένα για νάγκαιλιάση τή μαμμά, βγάξει ένα μικρό λυγμό και πέφτει μπρούμυτα στο κρεβάτι...

«— Βίλμα, Βίλμα!» Ένα χέρι τήν κουνάει, μ' αυτή δέ γυρίζει... Προς τί;... Άφού ή μαμμά δέν ήρθε;...

— Βίλμα, κάποιος είναι έξω και θέλει νά σέ δή... Τής μιλάει ή δασκάλα της, κι' ή φωνή της έχει κάτι περιέργους τόνους γεμάτους συγκίνηση. Μά ή Βίλμα δέν προσέχει, ούτε άκούει κλαίει μόνο άπελπισμένα με τó πρόσωπο χωμένο στή μαξιλάρια. Η δασκάλα φεύγει, ήσυχία. Η Βίλμα κλαίει, κλαίει. Ξαφνικά σηκώνει τó κεφάλι της, κοιτάζει γύρω της. Κανείς... Σκουπίζει τά μάτια της, μά κείνα τρέχουν άκόμα. Άλλά μια περίεργη σκέψη της τά στεγνώνει στή στιγμή:—«Άφού δέν μ' άκούει κανείς, γιατί νά κλαίω;...» Μ' αυτό δέν σημαίνει πώς δέ λυπάται... Η θλίψη θρόνιασε για καλά στήν παιδική καρδόουλα της, πούναι πλασμένη μόνο για τή χαρά.

Άκούει πάλι βήματα, μά τώρα γυρίζει φουρκισμένη προς τόν τοίχο. Δέ θέλει νά δή κανένα, άπολύτως κανένα, τελείωσε! Τά βήματα σιμώνουν, σιμώνουν. Νά, φτάσανε στήν κάμαρα, κοντά της, δίπλα της. Μά όχι, δέν γυρίζει, τελείωσε, δέν τήν ξαναπαθαίνει πιά. Δυό τρυφερά μπράτσα τήν άγκαλιάζουν και τή, σφίγγουν σφιχτά, τόσο σφιχτά... Πρίν άκόμα τó νοιώσει καλά-καλά, αισθάνεται τó προσωπάκι της μούσκεμα από δάκρυα και φιλία. Βγάξει μια σπαραχτική κραυγή...

* *

Τήν έχουν κλείσει στήν κάμαρά της μόνη. Δηλαδή όχι κι' έντελώς μόνη: δίπλα στο παράθυρο κάθεται ή δασκάλα με τó αλώνιο έργόχειρο, μ' αυτή δέν λογαριάζεται.

Μόνη. Τή μαμμά τήν πήρε στο γραφείο του ό μπαμπάς: τί νά λένε άραγε; Όσο κι' άν τεντώνει ταύτι της, ή Βίλμα δέν άκούει ούτε τόν παραμικρό ψίθυρο. Είναι τόσο μα-

κριά αυτό τó γραφείο του μπαμπά!...

Τί νά λένε;... Άραγε θά τήν ξαναδής τή μαμμά ή θά φύγη πάλι, χωρίς ένα άντίο; Τί νά λένε: Προσπαθεί νά παίξη με τήν Άννέτα, (ναί, ναί, τήν κούκλα της), μά σήμερα της φαίνεται κουτή κι' άνούσια, ούτε «καλώς τά δέχτηκες» δέν τής είπε. Μά κι' ή Φρουλάιν είναι σήμερα παράξενη (ή δασκάλα της, τήν ξερετε). Δέν έχει τó νού της στο έργόχειρο, ούτε καν στή Βίλμα. Η Βίλμα μπορεί νά κάνη ό,τι τρέλλες φαντασθεί. Η Φρουλάιν δέν θά τής μιλήσει. Είναι βέβαιη. Άν δοκίμαζε; Μά βαριέται. Τί νά λένε μέσα; Θά μείνη ή μαμμά; Μπορούσε νάρριχνε μια καρέκλα χάμω, νά τήν καθάλησει και νά κάνη τήν άμαζόνα. Ό-ραϊά. Τότε θά δούμε άν θά τήν καταλάβη ή Φρουλάιν. Μπά, μπά, καλέ, σάν κλάμμα άκούγεται. Βέβαια θάταν νόστιμο νά παίξη τήν άμαζόνα. Μά πού, βαριέται! Ούφ, ως πότε πιά θά τήν έχουν έδω μέσα μοναχή της; Νά κλάψη λιγάκι, όχι για τίποτ' άλλο, μόνο και μόνο για νά δούμε τί θά κάνη ή Φρουλάιν. Τί λές; κι' ύστερα; Τί θά κερδίση. Άν τήν ά-

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ύπό ΕΥΔΟΧΙΕ ΔΥΡΥΙΣ

— Συνέχεια από τó προηγούμενο —

— Άλήθεια;...

— Ναί, είμαι άνήσυχος σέ φοβερό σημείο και φοβάμαι πολύ πώς τó κότσο δέν άνθεξε στήν τρικυμία και πώς θά πνίγηκαν όλοι τους. Δέν μπορώ νά μείνω στο σπίτι. Θά φορέσω τó μουσαμά μου και θά πάω κάτω στο ποτάμι μήπως μάθω κανένα νέο Γρουσουζικό καράκι κι' αυτή ή «Φτερωτή»! Θά πάρω μαζί μου και τόν Σιδνεύ και μπορεί νά μείνουμε έξω ως τó πρωί. Φρόντισε όμως, Βιργινία, νά μείνη ή φωτιά άναμμένη και νά έχης και μερικά φαγώσιμα μέσα στο φούρνο για νά κρατηθούν ζεστά. Γιατί άν γυρίσουν πίσω, τότε θά έχουν ανάγκη νά πάρουν κάτι για νά ξεσταθούν και νά συνέλθουν... κι' άν τούς φέρουν...

Άκούγοντας αυτά τά λόγια πού έκλειναν τή φοβερώτερη προύπόθεση, ή Βιργινία έθαλε τά κλάμματα.

— Τά καϊμένα τά παιδάκια! Έκανε. Τά καϊμένα μου τά μικρούλια!

Κι' ό ίδιος ό Πέτρος σφούγγισε δυό τρεις φορές τά μάτια του.

Όστερα κατέβηκε στήν κάμαρά του, πέρασε ένα ζευγάρι μακρυές μπότες, φόρεσε ένα χοντρό μάλλινο σακάκι, έρριξε από πάνω του τó μου-

φηναν νά πάη άπέξω άπ' τήν κλειστή πόρτα του γραφείου, θά μπορούσε νάκούση. Ρίχνει μια ματιά στή δασκάλα της, είναι σκυμμένη άπ' τó παράθυρο, θά μπορούσε νά τó σκάση χωρίς νά τήν πάρη είδηση. Άνοίγει τήν πόρτα σιγα-σιγά. Ό-ραϊά, ούτε γύρισε. Φεύγει στήν άρχή πατώντας στίς μύτες, κι' ύστερα τρεχάλα. Κολάει ταύτάκι στήν πόρτα του γραφείου. Στήν άρχή δέν ξεχωρίζει λόγια, μόνο μουρμουρητά, ύστερα ή φωνή του μπαμπά καθαρή: «ήταν μια τραχική παρεξήγηση». Ούφ, τί θέλει νά πη; Άς τήν πάρουν πιά τή Βίλμα κοντά τους. Δέ βασιλεύει πιά, άνοίγει τήν πόρτα...

— Έχω τή γιορτή μου σήμερα, δέ θά μού πητε χρόνια πολλά;

Και τó χειλάκι της σουφρώνει σέ μια χαριτωμένη γκριμάτσα.

Τό μεσημέρι στο τραπέζι κάθησαν κι' όι τρεις. Ό μπαμπάς, ή μαμμά κι' ή Βίλμα. Ήπιανε στήν υγεία της, φάγανε και ώρατα γλυκά, μά ή Βίλμα έχει ένα κρυφό παράπονο... Σά νά μήν τήν πολυπροσέχουν σήμερα... Άς στο καλό!

ΛΙΑ Π. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ (ΛΙΑΝΤΑ)

σαμά του, κι' άφού σφύριξε τού Σιδνεύ, ξεκίνησε μέσα στο σκοτάδι και μέσα στή βροχή πού έπεφτε άκόμη με όρμη. Κι' αυτός καλά-καλά δέν ήξερε πού πήγαινε. Περπατούσε στήν τύχη, μήν έχοντας σχεδόν καμμία έλπίδα πώς θά ξανάβλεπε αυτούς πού είχαν χαθεί, μά νοιώθοντας τόν έαυτό του καλύτερα έξω παρά μέσα στο σπίτι. Κι' ή προσπάθεια άκόμη πού έκανε παλεύοντας με τή βροχή και με τόν άνεμο και πού άθελά του τόν άπασχολούσε από τίς πένθιμες του σκέψεις, τού έφερνε κάποιο ξελάφρωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

Ένα φιλόξενο καταφύγιο

Τό μικρό τρεμάμενο φώς πού είχε ιδεί ό Τζάκ δέν ήταν κανένα περιποιημένο ξενοδοχείο.

Όστερα από μακριά κι' επίπονη όδοιπορία άνάμεσα σέ πλημμυρισμένα λιβάδια και σέ βάλτους, περνώντας πάνω από λάκκους με νερό όπου χώνονταν ως τó γόνατο, όι όδοιπόροι, οδηγούμενοι από τόν Ριχάρδο, έφθασαν σ' ένα σπίτι πού δέν έμοιαζε καθόλου με τά πελώρια ξενοδοχεία πού βλέπει κανείς στήν Άμερική.

Ήταν ένα σπίτι παλιό, μάλλον φτωχικό κι' άρκετά άπεριποίητο.

Άπό ένα στενό παράθυρο έβγαине ή αδύνατη φωτεινή άκτίνα πού είχε ιδεί ό Τζάκ και πού όι ταλαιπωρημένοι όδοιπόροι τήν είχαν χάσει πολλές φορές από τά μάτια τους ως πού νά φθάσουν εκεί.

— Άφού ύπάρχει φώς θά ύπάρχουν κι' άνθρωποι-πού ζούν έδω μέσα, είπε ό Ριχάρδος. Και δέν πιστεύω νά μάς άρνηθούν τή φιλοξενία τους.

Χτύπησε τήν πόρτα και μια χοντρή φωνή ρώτησε από μέσα.

— Ποιός είναι;

— Είμαστε ναυαγοί, άπάντησε ό Ριχάρδος. Άνοίξτε μας, σάς παρακαλώ.

— Έχετε σκυλιά μαζί σας;

— Όχι, μά έχουμε παιδιά. Είμαστε βρεγμένοι και ξεπαχισμένοι άπ' τó κρύο. Σάς παρακαλούμε άφήστε μας νά μπουέ μέσα.

— Καλά, καλά, θά σάς άνοίξω. Μήν έχετε όμως σκυλιά μαζί σας, ξανάπε ή φωνή, γιατί ή γάτα μου, ή Πέρτυ, τά φοβάται σάν τó διάβολο. Λοιπόν δέν έχετε...

Η πόρτα άνοιχθηκε από ένα γέρο με φαρά μαλλιά, πού τó πρόσωπό του έμοιαζε σά νά ήταν από άργασμένο πετσί. Έρριξε ένα καχύποπτο βλέμμα στούς ξένους, κι' άφού πιστοποίησε και με τά ίδια του τά μάτια ό,τι δέν είχαν σκυλιά μαζί τους.

— Καλά, καλά, έκανε και πάλι. Είσατε σ' έλεεινή κατάσταση, αυτό τó βλέπω. Χούλντυ, Χούλντυ! φώναξε. Ήρθαν μουσafiréoi. Έδω νά τούς περιποιηθής, Χούλντυ!

Μιά γυναίκα με άνοιχτόκαρδο πρόσωπο βγήκε από τή γειτονική κάμαρα.

— Ό, Θεέ μου! φώναξε. Πώς είσατε! Σάν βρεγμένες γάτες, μά τήν αλήθεια. Έλάτε, έλάτε στήν κουζίνα, γιατί έδω θά μού χαλάσετε τó χαλί. Τό νερό στάζει από πάνω σας.

Άκολουθισαν τήν κυρά-Χούλντυ στήν κουζίνα τρισευτυχισμένοι πού είχαν επιτέλους βρει ένα καταφύγιο και πού ένιωσαν τή θάλπωρή του άναμμένου τζακιού.

— Τί καλά πού κράτησα άναμμένη τή φωτιά άπόψε, έλεγε ή καλή γυναίκα, καθώς πηγαινοέρχεται μέσ' στήν κάμαρα για νά κάνη τόπο για τούς ξένους της. Ναί, μά τήν αλήθεια είχατε τύχη, γιατί έχετε ανάγκη νά ζεσταθήςτε. Μούσκεμμα είστε, μά τó Θεό! Μούσκεμμα! Νά, καθήστε νά στεγνώσετε καλά. Καϊμένη μικρούλα, πρόσθεσε κοιτάζοντας τή Μπέττυ, πού τά δόντια της χτυπούσαν άπ' τó ρίγος πού αισθάνεται κανείς όταν έχει περάσει μεγάλο κρύο κι' άρχίζει νά ζεσταίνεται. Καϊμένη

μικρούλα, δέ μπορείς νά μείνης μ' αυτά τά βρεγμένα ρούχα. και όι κύριοι άκόμη θάπρεπε ν' αλλάξουν. Ό άντρας μου μπορεί νά έχη νά σάς δώση κάτι νά φορέσετε, έκανε γυρίζοντας προς τó Ριχάρδο και τó Νίλλερ, και κάτι θά βρεθής και για τó μικρό κύριο. Μά ή κοπελλίτσα άπ' έδω.

— Γι' αυτήν σάς παρακαλώ νά φροντίσετε πρώτα, είπε ό Ριχάρδος.

— Εγώ, δήλωσε ό Μίλλερ, δέν έχω άνάγκη ν' αλλάξω. Δέν είναι ή πρώτη φορά πού τά ρούχα μου θά στεγνώσουν στήν πλάτη μου, κι' έλ-

ρίους κι' ή κοπελλίτσα θάρθη μαζί μου έπάνω πιστεύω πώς μέσα στο μπαούλο της κυρίας θά βρούμε τίποτα πού νά τής έρχεται.

Η Μπέττυ άκολούθησε τήν κυρά-Χούλντυ σ' ένα μικρό δωμάτιο πού βρισκόταν από πάνω άπ' τήν κουζίνα και πού ήταν ζεστό και στεγνό γιατί όι σωλήνες τού τζακιού περνούσαν άπ' εκεί. Σέ μια γωνιά της κάμαρας βρισκόταν ένα μπαούλο, όχι πολύ μεγάλο και άρκετά καινούργιο και περιποιημένο.

— Τό μπαούλο αυτό, εξήγησε ή κυρία καθώς τó άνοιγε κι' έβγαζε τά

Ο ΚΑΛΟΣ ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ



— Άχ, καλέ μου κύριε Πελεκάνε! Με κυνηγά ή Άλεπού... Κρύψτε με, σάς παρακαλώ!

— Εμπα στο ράμφος μου, μικρό μου κοτοπουλάκι. Ποτέ δέ θά σέ βού! Και τó κοτοπουλάκι μπαίνει... (Έπεται συνέχεια)

πίσω στο Θεό πώς δέ θάναι κι' ή τελευταία.

— Κάτι θά βρω για τόν κύριο και για τó παλληκαράκι, είπε κι' ό γέρος. Μα για τή δεσποινίδα... χμ! Δέν μού λές, γυναίκα, εκείνο τó μπαούλο έπάνω;

— Τέ μπαούλο πού μάς άφησε ή ξένη κυρία τώρα και δυό χρόνια; είπε ή Χούλντυ. Μά, δέν ξέρω άν μπορούμε...

— Ά, τήν καϊμένη τήν κυρία, έκανε ό άντρας της, μπορεί νά μή τήν ξαναδούμε και ποτέ. Μά θυμάσαι τί καλόκαρδη κι' άνοιχτοχέρα πού ήταν. Είμαι σίγουρος πώς δέ θα της κακοφαινόταν καθόλου άν μεταχειριζόμαστε τά πράγματα πού μάς άφησε για χάρη της καϊμένης της μικρούλας πού άλλοιως έχει φόβο νάρπαξης καμια πούνα.

— Δίκιο έχεις, άντρα μου. Λοιπόν θά σ' άφήσουμε έδω με τούς κυ-

φορέματα, τó άφησε έδω μια νέα κυρία πού τήν είχαμε νοικάρισα τώρα και τρία χρόνια. Όταν έφυγε, μάς είπε πώς θά μάς έστειλε τή διεύθυνσή της για νά τής τó στείλουμε, μά από τότε δέν ξαναείχαμε πιά είδησή της. Μού φαίνεται, συνέχισε, πώς τά φορέματα αυτά θά σάς έρχονται κάπως μεγάλα, άν κι' ή κυρία πού τά φορούσε δέν ήταν και πολύ ψηλή. Μά με δυό-τρεις καρφίτσες...

Σ' αυτό τó δικόστημα ή Μπέττυ είχε πετάξει τά φορέματά της πού έσταξαν. Αισθανόταν μια εξαιρετική ευεξία καθώς ένιωθε τήν ευχάριστη ζέση τού δωματίου γύρω στο σώμα της και καταλάβαινε πώς ξαναγύριζε ή κυκλοφορία στα παγωμένα μέλη της.

Η κυρά-Χούλντυ εξακολουθούσε νά φαχουλεύη μέσα στο μπαούλο.

— Νά ένα ώραίο ζεστό φουστάνι.

είπε, βγάζοντας μια φούστα από χοντρό μάλλινο υφασμα σε σκούρο χρώμα. Με το φόρεμα αυτό είναι σίγουρο πως δεν θα κρυώσης.

— Μά εγώ δεν κρυώνω καθόλου, είπε η Μπέττυ που είχε βαλθεί κι' αυτή κι' έψαχνε στο μπαούλο.

— Νά, αυτό θα μου έρχεται ώρα, έκανε ύστερα βγάζοντας ένα φόρεμα από λευκό κασμίρι. Το υφασμα είναι λεπτό και μαλακό κι' έτσι θα είναι εύκολο να μαζέψω τη φούστα στη μέση.

— Βέβαια, βέβαια, έκανε η καλή γριά. Μά το άλλο φουστάνι είναι πιό ζεστό.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Αγαπητοί μου,

ΕΝΑ ζήτημα μεγάλο: τελείωσε το καλοκαίρι, η κόπηκε προσωρινά για να ξαναρχίση. Ήρθε ο χειμώνας, η ο χειμωνιάτικος καιρός αυτών των ημερών είναι μια παρένθεση ανάμεσα στο μεγάλο καλοκαίρι και στο μικρό καλοκαιράκι. Κι' είν' ένα ζήτημα, ξέρετε, που ενδιαφέρει πολλόν κόσμο. Πρώτα-πρώτα εκείνους που παραθερίζουν σ' εξοχές. Να μείνουν ως το τέλος του Σεπτέμβρη ή κι' ως μέσα του Οκτώβρη, όπως λογάριαζαν, ή να γυρίσουν στην πόλη άρον-άρον; Ακόμα εκείνους που έχουν νοικιάσει υπαίθρια θέατρα και τώρα, το μικρό καλοκαιράκι, περιμένουν τις μεγαλύτερες εισπράξεις. Θα τυχουν και φέτος, ή η περίοδος τελείωσε και σε λίγο τα υπαίθρια θέατρα θα κλείσουν; Κι' όλοι αυτοί συζητούν και προσπαθούν να μαντέψουν, να συμπεράνουν, από τα διάφορα «σημεία των καιρών». Ρωτούν τους ναυτικούς και τους γεωργούς. Αυτοί ξέρουν τα περισσότερα. Μά δε συμφωνούν. Άλλοι λένε έτσι, άλλοι αλλιώς. Πρό όλιγου ήμουν σ' έναν κύκλο που γινόταν μια τέτοια συζήτηση. Κι' άκουσα τα πιό αντιφατικά πράγματα.

— Στη Μακεδονία χιόνισε, έλεγε ένας. Και ξέρετε τι λένε οι χωριάτες για το χιόνι του Σεπτέμβρη; «Είναι χιόνι που ριζώνει». Με άλλους λόγους ο χειμώνας μπήκε. Βροχές στο έβρη, άνεμοι, κρύα, χιόνια. Αντίο, καλοκαίρι!

— Δεν το πιστεύω, είπε άλλος. Ένας καπετάνιος έμένα μου είπε: «Αμα χαλάσει τόσο τα μούτρα του ο

καιρός από τον Αύγουστο — και μη ξεχνάτε πως με το παλιό ημερολόγιο έχουμε Αύγουστο ακόμα — είναι σημάδι πως το καλοκαίρι θα πάη κι' ως το Νοέμβρη. Και λίγες χρονιές είχαμε τόσο μακρύ καλοκαίρι; Δέ θυμάστε πέρσυ; Όλο τον Οκτώβρη έδω σκάσαμε απ' τη ζέστη. Τα χειμωνιάτικα θέατρα, οι κινηματογράφοι, δεν μπορούσαν ναρχίσουν παραστάσεις. Και το Έθνικό, που ήταν υποχρεωμένο ναρχίση, έβαζε κολόννες πάγο για να διατηρή την κλειστή σάλα κάπως δροσερή.

— Τίποτα! είπε άλλος. Εγώ έχω μια πολύ σπουδαία πληροφορία. Στη Μακεδονία, όλα εκείνα τα πουλιά που μεταναστεύουν το φθινόπωρο, έφυγαν από τα τέλη του Αύγουστου, μόλις χάλασε ο καιρός. Και το ένστικτο των πουλιών δεν γελιέται ποτέ. Κατάλαβαν δηλαδή πως το χάλασμα του καιρού δεν ήταν προσωρινό. Όστε το καλοκαίρι δεν θα ξαναγυρίση, μπήκε ο χειμώνας!

— Αν με ρωτήσετε τώρα και μένα, θα σας πω πως δεν ξέρω τίποτα. Καμμιά γνώμη δεν έχωμάτιστα απ' αυτά που άκούω. Οι μετεωρολόγοι, τόσο οι έπιστήμονες όσο κι' οι έμπειροι — οι θαλασσινοί, οι χωριάτες, οι κυνηγοί, οι ταχυδρόμοι κλ. — βγαίνουν τις περισσότερες φορές γελασμένοι. Ένα μόνο ξέρω: πως λυπάμαι με την πρόβλεψη πως μπορεί να μπήκε ο χειμώνας οριστικά. Γιατί μ' άρέσει πολύ το «μικρό καλοκαιράκι»! Απολαμβάνω αυτή την εποχή που οι ήμερες — οι σεπτεμβριανές, οι οκτωβριανές, οι νοεμβριανές καμμιά φορά — είναι τόσο ζεστές που θυμίζουν 'Ιούλιο, κι' οι νύχτες γλυκειές και δροσερές σαν ανοιξιές. Κι' αυτό χωρίς να παύη να είναι φθινόπωρο με ζωνρά χρώματα, με μαγικές δύσεις, με σύντομα μά ολοκόκκινα σούρουπα, και με δέντρα γραφικά, κιτρινοφυλλιασμένα. Όσο τόσο την ήμερα λαλούν τσιτζίκια και τη νύχτα τριζόνια. Κι' η ζωή του υπαίθρου εξακολουθεί, κι' οι άκρογιαλιές έχουν κίνηση, και τάνοιχτά θέατρα δίνουν απογευματινές και βραδυνές παραστάσεις, κι' ο κόσμος, με φιλά ρούχα — κάπου-κάπου να ιδής κανένα γεροντικό έπανωφόρι — κάθεται στα νυχτερινά κέντρα και παίρνει το παγωτό του. Καλοκαίρι μέσα στο φθινόπωρο...

Είναι σά να τρώγω φρέσκο πορτοκάλι τον 'Ιούλιο ή φρέσκο σταφύλι το Γενάρη. Ή να βλέπω ένα νέον άντρα, σ' όλη του την ακμή, χωρίς μια ρυτίδα, χωρίς μια άσπρη τρίχα, και γκούω πως είν' έξηντάρης.

Κάτι τέτοια παράκαιρα μου προξενούν και θαυμασμό και χαρά. Έτσι είναι και το φθινοπωριάτικο καλοκαίρι...

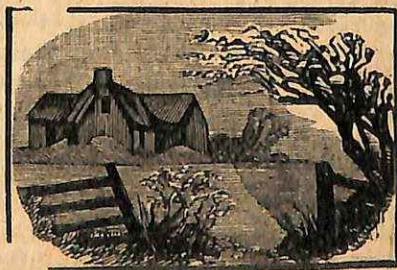
Θα τυχουμε λοιπόν και φέτος; Ή σε λίγο θα βάλουμε χειμωνιάτικα και θανάψουμε τα τζάνια; Μου φαίνεται πως έσας δε σας νοιάζει καθόλου. Έτσι κι' έτσι οι διακοπές τελείωσαν και τώρ' ανοίγουν τα σχολεία. Τι σας χρειάζονται πιά οι καλοκαιριές; Ούτε περίπατοι, ούτ' έκδρομές, ούτε μπάνια. Μαθήματα μόνο και, το βράδυ στο σπίτι, μελέτη. «Ας κάνη και χειμώνας, καλύτερα! Πιό εύκολα το παίρνει κανείς απόφαση πως ήρθε η ώρα της εργασίας. Έπειτα, λίγα θέληγτρα έχει κι' ο χειμώνας; Άσχημα είναι τα χιονισμένα τοπεία; Δεν έχουν την ποιήσή τους τα σύννεφα, ταστραπόδροντα, ο κρότος της βροχής, το σφύριγμα ακόμα του άνεμου; Φτάνει να υπάρχει σκεπή που να μη στάζει, παράθυρα που να κλείνουν καλά, γερά παπούτσια, ζεστά ρούχα και τζάνι για τη βαρυχειμωνιά. Μ' αυτά δεν είναι δική σας δουλειά. Ο μπαμπάς κι' η μαμμά θα φροντίσουν. Σεις θα πηγαίνετε στο σχολείο σας, θα κάνετε το μάθημά σας, και το βράδυ, κλεισμένοι στην καμαρούκα σας, θα μελετάτε...

Φυσικά, η ζωή αυτή θάχει και τις διακοπές της, τις αναπαύσεις της, τις διασκεδάσεις της. Είναι οι Κυριακές, είναι οι γιορτές — και πόσες έχει ο χειμώνας! — είναι ακόμα οι γλυκειές χειμωνιάτικες ήμερες, όταν ο δάσκαλος λέη: «Παιδιά, ας μνην κάμουμε σήμερα μάθημα. Πάμε έξω να χαρούμε τη λιανάδα!» Το ίδιο και τις σπάνιες στα κλίματά μας ήμερες που στρώνει το χιόνι: «Πάμε έξω να κάμουμε χιονοπόλεμο. Μήπως θα χιονίξη κι' αύριο;» Έτσι κι' αυτές οι καθημερινές, με τη λιανάδα ή με τα χιόνια, είναι σά γιορτές...

Μά τί σας λέω τώρα; Δεν ήρθε δά ακόμα ο χειμώνας, ούτε είναι βέβαιο πως θάρη τόσο γρήγορα. Ε, ας έρθη με το καλό και... τα ξαναλέμε.

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ



ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΥΡΟΥΠΟ ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Κεντάει η μικρούλα άντικρινά μας Το άλφα βήτα στον καμβά της. Και κάθε τόσο σταματάει Να καμαρώση τη δουλειά της.

Βασιλικός σγουρός, στη γλάστρα, Στολίζει το μικρό μπαλκόνι. Το καναρίνι έχει κουρνιάσει Γιατί κι' η νύχτα άργοζυγώνει.

Κάτω, αυτοκίνητα κι' άμάξια Πολλά περνούν γοργά με κρότους. Ο χότζας τους πιστούς φωνάζει Να προσκυνήσουν το Θεό τους.

Μακριά ξανοίγω, με μια λύπη, Της θάλασσας μια μπλε λουρίδα. — Της θάλασσας που μά: χωρίζει 'Απ' την ελληνική πατρίδα. —

Συρτά, από κάποια μυραρία, Φτάνει στ' αυτιά μου γλυκός ήχος Ένός βιολιού... Μοί φέρνει κλάμμα Κι' ένα κρυφό λυγμό στο στήθος.

Τώρα, στο σκούρο το βελούδο Του ουρανού λάμπουν διαμάντια, Τ' άστέρια... σαν άγγέλων μάτια Που μάς κοιτάζουν με συμπάθεια.

Τάσος Δούζης

Ο ΖΟΖΟΣ ΚΙ' Η ΝΙΝΕΤΤΑ

Όταν το τραίνο έφθασε στο σταθμό του Έντρεϊ, είδαν να κατεβαίνει ένα μικρό κοριτσάκι, με μεγάλα μάτια φοβισμένα. Ήταν τριών ή τεσσάρων χρονών κι' έμπρός του είχε κρεμισμένο ένα χαρτί που έλεγε:

— Πηγαίνω στο άσυλο των όρφανών του πολέμου, στο Έντρεϊ, κι' είμαι άφήμενη στη φροντίδα των ταξιδιωτών.

Ήταν η Νινέττα Μπριζού. Την περιέμεναν.

— Πώς ονομάζεσαι; τη ρώτησαν.

— Νινέττα, είπε σιγανά.

— Νινέττα Μπριζού, δεν είν' έτσι; — Μάλιστα.

— Στο άσυλο, της λέει κάποιος, είναι ένα αγοράκι, έξη χρονών, που ονομάζεται κι' αυτό Μπριζού, 'Ιωσηφ Μπριζού.

— Έχεις αδελφό, Νινέττα;

— Το μικρό κοριτσάκι, αφού σκέφθηκε, είπε:

— Το Ζοζό.

— Καλά, λοιπόν, είναι έδω. Σε λίγο θα τον δής.

Ο πατέρας τους ήταν στρατιώτης. Η μητέρα τους είχε πεθάνει. Κι' ο φοβερός πόλεμος, αφού κατέστρεψε το χωριό τους, έχωρισε τα δυο παιδιά.

Όταν λοιπόν η Νινέττα έφθασε στο άσυλο, η διευθύντρια την δόγησε έμπρός σ' ένα όμιλο παιδιών.

— Αυτό το κοριτσάκι τίνος είναι άδελφή; είπε.

— Ένα μικρό αγοράκι σηκώθηκε. Η Νινέττα άμέσως άπλωσε το χέρι της κι' είπε:

— Ο Ζοζός!

Ο άδελφός κι' η άδελφή φιληθήκανε και καθήσανε πλάι-πλάι.

Τις άλλες ήμερες, τους είδανε να περπατούν και να συζητούν σιγανά. Ακόμη παρατήρησαν, ότι στο πρόγευ-

μά τους τρώγανε μόνο το ψωμί τους και φυλάγαν τις σοκολάτες τους.

Ήταν πολύ φρόνιμα και τα δυο, και τα περιποιούνταν περισσότερο, γιατί είχαν μάθει, ότι ο πατέρας τους σκοτώθηκε ένδόξως στις μεγάλες μάχες του Μάρνη.

— Ένα πρωί πήγαν στο γραφείο του διευθυντού.

— Τι θέλετε έδω, μικρά μου; τους ρώτησε.

— Ήλθαμε, λέει ο Ζοζός, παρουσιάζοντας ένα πακέτο κακοδιπλωμένο, ήλθαμε να σάς δώσουμε να στείλετε αυτό στο μπαμπά, που είναι στον πόλεμο.

— Και τί έχει μέσα αυτό το πακέτο;

— Σοκολάτες, λέει η Νινέττα.

— Τριάντα πλακάκια, πρόσθεσε ο Τοτός.

Τα κοίταξε ο διευθυντής έκπληκτος και συγκινημένος.

— Καλά, Ζοζό, καλά, μικρή μου Νινέττα, τους είπε κι' η φωνή του έτρεμε. Θα στείλωμε αυτό το πακέτο στο μπαμπά σας και θα είναι εύχαρισμένος από το Ζοζό και τη Νινέττα. Πηγαίνετε να παίξετε. Είστε δυο καλά παιδιά.

(Απ' το Γαλλικό)

Ελληνικόν Ίδεώδες

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΒΑΦΤΙΣΗ

Ήταν η ώρα που ο ήλιος καίει με τη μεγαλύτερη του καύση. Μέσ' στην ήσυχία του μεσημεριού, ήμουν ξαπλωμένος σ' ένα άποικο μέρος του κήπου και διάβαζα κάτι.

Από πάνω μου ένα τσιτζίκι με την πιπίλά 'του με διασκεδάζε και μερικά πουλάκια, που τερέτιζαν κάπου-κάπου εκεί κοντά, μοι κρατούσαν συντροφιά.

Ξαφνικά άνοίγει η πόρτα και βλέπω μια παρέα από καμμιά δεκαριά πιτσιρίκους, αγοράκια και κοριτσάκια μαζί, να μπαίνουν μέσα. Τους είχε φέρι το ξαδελφάκι μου και τους έβαλε να καθίσουν σε δυο-τρία παγκάκια.

Εγώ, περέργος απ' την άπροσπη αυτή επίσκεψη, άφησα το διάβασμα. Μερικά κοριτσάκια σηκώθηκαν τότε και πήγαν σ' ένα μέρος όπου άρχισαν ν' ανοίγουν δέματα και σακουλίτσες που είχαν μαζί τους και ν' άραδιάζουν επάνω σ' ένα παλι κουφέτο, γλυκίσματα και φρούτα.

Σε λίγο είδα και το ξαδελφάκι μου να φέρνι μαζί μ' έναν άλλο πιτσιρίκο έναν κουβά νερό και να τον βάξη στη μέση.

Η περιέργειά μου τώρα έγινε έκπληξη. Μη μπορώντας να τα ξεγγήσω όλ' αυτά, ήμουν έτοιμος να σηκωθώ απ' τη θέση μου και να πάω κοντά τους, όταν είδα να βάξη ένας απ' τους πιτσιρίκους στο κεφάλι του ένα καπέλο φτιασμένο μ' έφημερίδα και να παίρνι στα χέρια του ένα... γατάκι.

— Ένα μικρό, όμοιο γατάκι που θα τώχαν ίσως φέρι μαζί τους.

Τώρα πιά τα καταλάβαινα όλα!

Οι μικροί ήλθαν για να κάνουν — τι νομίζετε; — βάφτιση.

Ναι! Ήλθαν για να παίξουν «βαφτίσια» πούναι έν' απ' τα πιό αγαπημένα παιχνίδια των παιδιών. Άλλ' ή-

θελαν, φαίνεται, να κάμουν μια μεταρρύθμιση στην παιδιαστική αυτή ιεροτελεστία: άντι δηλαδή της άψυχης κούκλος, όπως γίνεται κάθε φορά, θέλησαν να βουτήξουν στο νερό ένα έμφυχο. Και βρήκαν το άθωο και δυστυχισμένο γατάκι για να πληρώση με το μπάνιο του την παραξενιά τους.

Χωρίς να ξέρουν ότι δυο μάτια τους κοίταζαν — δεν με είχαν δει έπειδι ή μουντα κρυμμένος πίσω από μερικές γλάστρες — οι πιτσιρίκοι άρχισαν την τελετή του μυστηρίου.

Ένα κοριτσάκι πήρε ένα πανί και πάνω σ' αυτό έβαλαν το γατάκι. Έκεينو, ήμερο όπως ήταν, δεν πρόβαλε την παραμικρή αντίσταση.

Ο αυτοσχέδιος παπάς — αυτός που έβαλε το καπέλλο από έφημερίδα — πήρε τη θέση του γούρ άπ' τον κουβά με το νερό, δυο ψάλτες άρχισαν να ψάλλουν, ότι τους κατέβαινε, και τ' άλλα παιδιά σηκώθηκαν και παρακολουθούσαν με θρησκευτική κατανύξη.

Ήλθε τέλος η ώρα να βουτήξουν το βαφτιζόμενο στην κολυμβήθρα. Ο παπάς πήρε στα χέρια του το γατάκι, που απ' τη φασαρία που γινόταν γύρω του στριφογύριζε και νιαούριζε παρακαλεστικά.

Άλλ' ένω ήταν έτοιμος να το βουτήξη στο νερό, σηκώθηκε άπότομα και με μια φωνή τους σταμάτησα.

Είδα όλα το προσωπάκια να στρέφονται προς έμένα μ' έκπληξη και φόβο. Με μιας πάψανε οι ψαλμωδίες.

Τότε, για να μη τους λυπώσω πολύ, κατόρθωσα να τους πείσω ν' αφήσουν το γατάκι ήσυχο και να βαφτίσουν, όπως πάντα, μια κούκλα.

Κι' έτσι, ένω οι μικροί βουτούσαν μια κοκκαλένια κούκλα στο νερό και γελοΰσαν με την καρδιά τους, το γατάκι ρουθούνιζε λίγο πιό πέρα άμέριμνο.

Και σκεπτόμουν τί θα είχε υποφέρει το κακόμοιρο, αν δεν τύχαινε να βρεθώ εκεί την ώρα της «βάφτισης».

Δήμιος Ανθός

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΤΥΦΛΟΥ

Δεν βλέπω τίποτα ο καίμενος μες στο σκοτάδι φυλακισμένος μικρή βοήθεια πάντα ζητώ κόσμο δεν βλέπω, κόσμο άπό...

Πάντα σαν περνάω απ' τη στροφή του μικρού άνηφορικού δρόμου, άκούω τους πονεμένους αυτούς στίχους, που τραγουδά ένας τυφλός. Πάντα κάτι του ρίχνω, νομίζοντας πως αυτό φθάνει. Μια μέρα όμως δε βάσταξα, και πλησίασα κοντά, πολύ κοντά στο πεζούλι που καθόταν. Ήθελα να μάθω την ιστορία του συμπαθητικού αυτού τυφλού.

Στο σκληρό λιοκαμένο του πρόσωπο, ζωγραφιζόταν η δυστυχία κι' η θλίψη.

— Καλημέρα, μάξιμα.

— Καλώς τον.

— Τι γίνεται;

— Τι να γίνει; Μά υπάρχει κανείς που ενδιαφέρεται για μένα, τον άσημαντο, τον καταφρονεμένο τυφλό;

— Ναι, μάξιμα. Άκούσα τους θλιμμένους σου στίχους κι' ήρθε ν' άκούσω την ιστορία σου.

— Άχ! παιδιά μου. Η ιστορία μου είναι τόσο θλιβερή. Μά θα στην πω άφού το θέλεις.

Ξεροβήχαι λίγο κι' άρχιζι:

— Έίδα κι' εγώ μια φορά το σπίτι-

κι μου. "Ημουν κι' εγώ κάποτε ευτυχισμένος. Θυμάμαι σάν όνειρο το καθρό άβυσσιστικό μου σπιτάκι με το μικρό κήπο. Μέσα σ' αυτό είχαν άπλωθει καλά οι φτερουγες της ευτυχίας. Μα ό άσπλαχνος χάρος χτύπησε την πόρτα μου, μπήκε μέσα φοβερός και πήρε το μονακριβό μου παιδί, το Χρήστο μου.

«Μά δέν έφτανε μόνο αυτό. «Σε λίγο με ξανακαλούν στόν πόλεμο. Κάτι μου τόλεγε μέσα μου, πώς κάτι θα πάθω. Κι' ή προαίσθησή μου αλήθεψε. Ήταν θυμωμένη ένα σούρουπο. Θά κάναμε έφοδο γιά την κατάληψη ενός ύψώματος. Τήν ώρα, πού με τά στηθια μας φουσκώνε από ένδοσιασμό κι' αγάπη γιά την πατρίδα, ορμούσαμε μέσ' στη φωτιά, ένα έχθρικό άεροπλάνο, ρίχνοντας άέρια, μάς στράβωνε.

«'Αλλά τή δυστυχία μου μετριάζει ή σκέψη, πώς έπαθα πολέμωντας γιά την πατρίδα!»

Και σηκώνοντας το τριμμένο γιλέκο του, άφρησε νά φανή το μετάλλιο της τιμής. Το πρόσωπό του έλαμπε από περηφάνεια.

Με πονεμένη καρδιά παίρνω άργά-άργά το δρόμο γιά τό σπίτι μου, ένω στ' αútια μου ξαναρχονται οι στίχοι του φτωχού μ'α τιμημένου τυφλού:

... Δέν βλέπω τίποτα ό καίμένος
μέσ' στο σκοτάδι φυλακισμένος
μικρή βοήθεια πάντα ζητώ
κόσμο δέν βλέπω κόσμο άνω ...

Πειραιωτάκι

SONNETO

ΤΟ ΠΟΝΕΜΕΝΟ ΑΓΓΕΛΟΥΔΙ

Τήν όμορφη ματιά σου λυπημένη
Ποτέ μου δέν την είχα άντικρυσμένα,
Τήν έβλεπα φωτοστεφανωμένη
Με ξενοιασιάς λουλούδια όλανθισμένα.

Μά ήλθε μια θλιβερή και μαύρη ήμέρα,
"Αγρια φυσούσε άγέρας μανιασμένα,
Βογγούσε ή θάλασσα κεί κάτω πέρα
Και τά λουλούδια γείραν μαραμένα.

Τότε ξανάδο τή γλυκειά ματιά σου,
Μά αλίμονο, τώρα ήταν διακυρμένη,
Καθέρπειτε τον πόνο της καρδιάς σου.

"Εγείρα το κεφάλι πικραμένη
Και σκέφτηκα, άνοιξιάντικο λουλούδι,
Πρέπει νά νοιώθω πόνο ένα άγγελοúδι;
'Ικάρουπς

ΒΡΑΔΥΝΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Τό φεγγάρι πρόβαλε το χλωμό του
κεφάλι πίσω άπ' το βουνό, ρίχνοντας
τις άσημένιες του ακτίνες γύρω.

Τά ήσυχα νερά της θάλασσας μόλις
τώρα ρυτιδώναι ένα έλαφρό άεράκι, και
μια βαρκούλα με άσπρο πανί γλυστρά
επάνω στα κυματάκια, άφίνοντας πίσω
της μια γραμμή από άφρούς.

Γύρω αλώννεται βαθιά σιωπή. Μόνο
το μονότονο τραγούδι του τζιτζικα
άκούεται.

Καθισμένη στη βεράντα, κρατώ ένα
μαραμμένο τριαντάφυλλο στο χέρι, ένω
τά μάτια μου πλημμυρίζουν δάκρυα.
'Αλήθεια! πόσα πράγματα μου θυμίζει
αυτό τό τριαντάφυλλο.

Ήταν ένα καλοκαιριάντικο άπόγευμα.
"Η τελευταία σχολική μέρα, ό τελευταίος
διαγωνισμός.

"Ετοιμάσθηκα ν' άποχαιρέτησω τή
φίλη μου Νίνα, όταν εκείνη μου είπε:

— Λούλα, επειδή ξέρω ότι αγαπάς
τά λουλούδια, σου χαρίζω αυτό τό
τριαντάφυλλο γιά νά με θυμάσαι.

Χωριστήκαμε, Αυτό όμως τό μαραμμένο
λουλούδι μάς κρατεί ένωμένες πάντα.

"Ετσι κι' άπόψε πού είδα τό ξερό
λουλούδι,θυμήθηκα τήν αγαπημένη μου
φίλη ...

"Η ώρα είναι προχωρημένη, τό φεγγάρι
πλησιάζει νά δύση, ό αέρας δυναμώνει
και πνέει νά πάω νά κοιμηθώ, Νάσαι ήσυχη
όμως, Νίνα μου, όποτε δέ θά ξεχάσω
τις ώραιες ώρες πού περάσαμε μαζί
στα ξέγνοιαστα σχολικά χρόνια

'Αγνή Καρδιά

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μεταξύ φίληνάδων.

"Η μία: — Αύριο έχω τά γενέθλιά μου.

"Η άλλη: — Κι' εγώ αύριο τά γιορτάζω.
Τί περίεργο, γεννηθήκαμε τήν ίδια μέρα!

Κι' ή μικρή Σοφία: — Μπά; είστε
λοιπόν δίδυμες;

(Γεγονός)

Μαμμά: — Λοιπόν, Δελέ, πώς πήγες
σήμερα στο σχολείο;

Δελέ: — Φαντάσου, μαμμά, κανείς
άπ' όλη τήν τάξη δέ μπόρεσε ν' άπαντήση
σε μια έρώτηση του δασκάλου.

— Μπράβο σας! Και τί έρώτηση ήταν;

—"Ο δάσκαλος μάς ρώτησε: «Ποιός
έσπασε τό γιαλι της πόρτας;» ...

Δανάη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 2610U
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος τήν 3 Σεπτεμβρίου 1932 πρὸς
έπρεσιν τῶν Λύσεων τῶν εἰς τά φύλλα τῆς
Διαπλάσεως Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου
1932 δημοσιευθεῖσαν 179 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἕκαστον ὄνομα τρεῖς
ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ πρῶτος τὰς εὐρεθεί-
σας ὁρθὰς Λύσεις, ὁ δεύτερος τὰ Ἐῴσημα
Λύσεων καὶ ὁ τρίτος τὰ Ἐῴσημα Ἐπιμο-
νής, συμφώνως μετὰ τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρο-
μητοῦ, Κεφ. Δ', § 25.

Οἱ Ἰσότιμοι ὁλων τῶν τάξεων ἔχουν
τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ
δημοσιεύσων τὴν εἰκόνα τῶν ἐπὶ πληρωμῇ
δρ. 40 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νὰγορά-
σων, ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον,
(διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα
τοῦτο,) ἕνα οἰονδήποτε θέλουν τόμον «Δια-
πλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894 — 1932 (Β' Πε-
ρίοδος) μετ' ἐκπτώσιν δέκα πέντε (15) δραχ-
μῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγοράσων ὁ-
μοιον τόμον μετ' ἐκπτώσιν δέκα (10) δρ. καὶ
οἱ τοῦ Γ' μετ' ἐκπτώσιν πέντε (5) δρ. ("Ἰδε
οἱ Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Ε' § 6
καὶ 7).

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 16 ἐτῶν καὶ ἄνω, κα-
θὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μεφιστο-
φελής, 167, 17, 7.

Ἰσότιμοι: Κυρά Φροσύνη, 171, 18,
7. Ξεπεσι-ένος Λόδοος, 166, 17, 7. "Α-
ριελ, 169, 17, 7. Ἐδίδ, 164, 17, 7. Βέ-
δας, 168, 17, 7. Αἰγλη, 168, 17, 7. Ε-
ρεβκη, 171, 18, 7. Νέλλη, 177, 18, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δάμων,
154, 16, 7. Νέα Ἑλλάς, 151, 16, 7.

Ἰσότιμοι: Παλῆά Ἀθήνα, 157, 16,
7. Ἀγραμπέλη, 144, 15, 7. Πολυβώ-
της, 154, 16, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀνεμώνη
τοῦ Βουνού, 140, 14, 7. Ἑλλάς τοῦ
Μέλλοντος, 126, 13, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Κεφαλλονίτης, 108, 11,
7. Λήμιος Ἀνθός, 119, 12, 7. Γλυ-
κειά Παρηγοριά, 88, 9, 4. Ρασπου-
τίν, 85, 9, 4. Δανάη, 112, 12, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Λόδοος Βύ-
ρων, 66, 7, 4. Φιόρο τοῦ Λεβάντε, 80,
8, 4. Ζέφυρος, 43, 5, 3. Μελαχροινός
Ἰππότης, 76, 8, 4. Εὐθύμ. Β. Τσιγ-
γούνης, 61, 7, 3.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12—15 ἐτῶν)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀνθισμέ-
νη Δεμονιά, 165, 17, 7.

Ἰσότιμοι: Λασόχαρτο, 154, 16, 7.
Μυστηριώδης, 143, 15, 7. Δικέφαλος
Ἀετός, 150, 15, 7. Νυφούλα τ' Οὐρα-
νοῦ, 168, 17, 7. Περγαμηνή Αὔρα, 143,
15, 7. Ναῖς, 171, 18, 7. Μαγνήτης,
157, 16, 7. Ντάλια, 148, 15, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Πειραιω-
τάκι, 139, 14, 7. Δευκάτας, 127, 13, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Χωρίς Φτε-
ρά, 120, 12, 6. Θούριος τοῦ Ρήγα, 107,
11, 7. Ὀλιβιέρος Κρόμβελ, 108, 11, 7.

Ἰσότιμοι: Τριφασικόν, 121, 13, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Φεμινίστρια, 80, 8, 4.
Παπαρούνα, 87, 9, 6. Μικρός Ρουμέ-
λιωτάκος, 103, 11, 6. Νηρηίς τοῦ Πα-
γασπηκοῦ, 72, 8, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Εανθό Πον-
τικάκι, 10, 1, 1. Ἐδίδ, 38, 4, 3. Χα-
ραυγή τῆς Λέσβου, 41, 5, 2. Πληγω-
μένος Ἀετός, 30, 3, 5. Φαραώ, 68, 7,
4. Δάκρυ Ψυχῆς, 37, 4, 6. Μικρός Ξι-
φομάχος, 24, 3, 1. Λαγός Νο 2, 9, 1, 1.
Κωνστ. Μαυροκορδάτος, 20, 2, 1. Ἀ-
τλαντὶς, 34, 4, 3. Μικρά Ἀλσάτις, 70,
7, 4. Ἀσάλευτη Ζωή, 21, 3, 1. Τρα-
γουδιστής, 23, 3, 3. Μακεδονικόν Ἐν-
τελβίαις, 29, 3, 2. Ἰωάννα Α. Τζελε-
πίδου, 50, 5, 7.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Δάντης,
131, 14, 7.

Ἰσότιμοι: Μικρὴ Πεταλιδίτσα, 148,
15, 7. Ἀλκαστὶς, 104, 11, 7. Θούριος,
108, 11, 4. Βρυσοῦλα 117, 12, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Βεδουῖνος,
73, 8, 3.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ἀνθισμένη
Γαζία, 25, 3, 1,

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Παρακαλῶ πολλοὺς χρωστοῦν
τὴ συνδρομὴν τοὺς νὰ τὴν στείλουν
τὸ γρηγορώτερον. Ἄς ἔχουν ὅπ'
ᾧ πει τοὺς, ὅτι οἱ συνδρομῆς αὐ-
τὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος ἢ
καθυστέρηση ἐπομένως δυσκο-
λεύει πολὺ τὸ ἔργο μου πὺν ἂ-
παύει ὅχι μόνον μεγάλους κό-
πους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἔξοδα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήναι, 42 ὁδὸς Εὐρυπίδου,
τὴν 14 Σεπτεμβρίου 1933

ΣΗΜΕΡΑ, καθὼς βλέπετε, δημοσιεύω
τάποτελάσματα ενός Διαγωνισμοῦ Λύσεων,
τοῦ τελευταίου ἀπὸ τοὺς περσινούς. Καὶ
τάποτελάσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ Ἐκθέ-
σεως, πὺν πιάνουν πολλὴν τόπο, τάνέδχλα
γιά τό ἐρχόμενο.

Θά σᾶς δώσω μιὰ σπουδαία εἰδηση:
Αὐτὸν τὸν Αὐγουστο συμπληρώθηκαν εἰ-
κοσιπέντε χρόνια ἀπὸ τὴν πρώτην παράστα-
σιν τῆς «Φωτεινῆς Σάντρη» (1908) ἐνός
ἀπὸ τὰ καλύτερα θεατρικά ἔργα τοῦ κ.
Ξενοπούλου πὺν εἶχε τότε μιὰ ἀπερίγρα-
πτη ἐπιτυχία μετὰ τὴν Κυθελή. Αὐτὴ τὴν
ἐβδομάδα λοιπόν, στοῦ ἑπάρου Ἀλίκης, θά
γιορτασθῇ ἡ Εἰκοσιπενταετηρίς μετὰ μιὰ
πανηγυρικήν παράστασιν, πὺν θά εἶναι καὶ
τιμητικὴ τῆς Ἀλίκης, ἡ ὁποία πρώτην φο-
ρὰ θά ἐμφανισθῇ ὡς Φωτεινὴ Σάντρη, σ'
ἕνα ρόλο δηλαδὴ πὺν τὸν ἐδόξασε ἡ με-
γάλῃ ἡγέτης τῆς. Κι' αὐτὸ θά εἶναι τό
πὺν συγκινητικόν: ἡ κόρη πὺν διαδέχεται
καὶ συνεχίζει τὴν μητέρα. Σημειώστε, ὅτι
γιά τὴν νέα τῆς αὐτῇ ἐμφάνισιν, ὁ κ. Ξε-
νοπούλος ἐκνάρχατε τὴν «Φωτεινὴν Σάν-
τρη» ἀπ' τὴν ἀρχὴν ὡς τό τέλος, ὡστε τό
καλλιὸ ἔργο, τό γραμμένο ἐδὼ καὶ εἰκοσι-
πέντε χρόνια, νὰ παρουσιασθῇ ὡς ὁμογε-
νόν. Τὰ μεγαλύτερα Διαπλάσοῦλα, ἀγό-
ρια καὶ κορίτσια, δὲν πρέπει νὰ λείψουν
ἀπὸ τὴν πανηγυρικήν αὐτὴν παράστασιν. Κι'
ὅσα δὲν μπόρῶσιν, ἐπειδὴ θά εἶναι βρα-
δυνή, ἄς πάνε στήν ἀπογευματινὴν τῆς
Πέμπτης.

Αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα, ἡ γραμματοπλημ-
μύρα, παιδιὰ μου, «πῆρε τά ὅρια». Γι'
αὐτὸ θάπαντήσω μᾶλλον μετὰ λίγα λόγια
στον καθένα.

Μ' αὐτὸς ὁ καιρὸς, Ὁάλη Βλαστὴ, ἐπι-
κρατεῖ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Γι' αὐτὸ σᾶς
γράφει σήμερα κι' ὁ κ. Φαίδων. Περιμένω
τις ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην.
Χαίρω, Δευκάτα, πὺν οἱ ἀπορρίψεις
δὲν σὲ ἀποκαρδιώσουν, ὅπως ἐνόμισα παρ-
εξηγώντας μιὰ φράσιν σου. Δὲν ἀπορῶ γιά
τὴν μεγάλην ἐντύπωσιν πὺν σοὺ ἔκαναν οἱ
«Ἀθλοῖοι» τοῦ Οὐγγῶ. Εἰν' ἐν' ἀθάνατο
ἀριστοτεχνίῳ!

Εὐχαριστῶ, Νικήτρια Ἑλλάς, γιά τό
ἔσοπάθωμά πὺν μοῦ ἐτοιμάζεις. Ἡ «Νέα
Ἑστία» εἶναι περιοδικὸν γιά μεγάλους. Εὐ-
χομαι στὰ γενέθλιά σου νὰ ζήσης ὡς πὺν
τά 12 νὰ γίνων 100!

Τὸ εἶπα πολλὰς φορές, Μίκυ-Μάους.
Γιά τὴν Σελίδα μπόρει νὰ στέλνῃ κανεὶς
μετὰ ψευδώνυμου ἔχει—καὶ δυὸ, καὶ τρία
—ἀλλὰ... σάν ἕνας ἄνθρωπος, ὅχι σάν
δυὸ ἢ σάν τρεῖς. Τὰ κομμάτια του δηλα-
δὴ θά τὰ στέλνῃ ἕνα-ἕνα, κι' ἅμα μάθῃ
τὴν τύχην τοῦ πρώτου—μετ' ὁποιοῦποτε ἀπ'
τὰ ψευδώνυμά του—τότε μόνον μπόρει νὰ
στείλῃ δεύτερον, εἴτε μετὰ τὸ ἴδιον ψευδώνυμο,
εἴτε μετὰ ἄλλο.

Συμφωνῶ, Ἰδιότροπε, ὅτι ἕνα ψευδῶ-
νυμο γνωρίζεται—ἡ λανσάρεται ὅπως λές
—καλύτερα, ὅταν φαίνεται συχνὰ στήν
Ἀλληλογραφίαν κι' ὅχι τόσο στοὺς Διαγω-
νισμούς. Γιά τό ἄλλο, τό ἀποδίδω κι' ἐγὼ
στήν ἰδιοσυγκρασίαν σου. Σπάνια βέβαια,
ἀλλὰ βρίσκονται κι' ἄνθρωποι πὺν δὲν μπο-
ροῦν νὰ διαβάσουν μυθιστόρημα.

Μά πρέπει νάρθῃς καὶ στοῦ γραφείου μου,
Λολιτά, τώρα πὺν εἶσαι στὰς Ἀθήνας.
Τὸ νησί σου δὲν εἶναι καιρὸς ἀκόμα νὰ
τό νοσταλγήσης. Ἀργότερα, ὅταν θά χορ-
τάσης τὰ καινούργια καὶ τὰ ὅρατα τῶν

Ἀθηνῶν, πὺν σὲ κάνουν τώρα νὰ θέλῃς
νὰ βρίσκαι ὅλο ἔξω καὶ νὰ χαζεύεις...

Μύρον τῆς Ἀνδρον, ὑπάρχουν βέβαια
καὶ μερικά ποιήματα τοῦ Καδάφῃ πὺν μπο-
ρεῖ νὰ μὴν εἶναι οὔτε τόσο ἀπαισιόδοξα
οὔτε τόσο ἀκατάληπτα. Ὅπως ἡ «Ἰθάκη»
πὺν τόσο ὅρατα ἀναλύεις. Τὰ περισσότε-
ρα ὅμως εἶναι σάν τοὺς «Βαρδάρους». Γιά
ἀνάλωσέ μου, σὲ παρακαλῶ, κι' αὐτὸ τό
ποίημα. Κατάλαβε τί θέλει νὰ πῇ; Κι'
ἀν τὸ κατάλαβε, δὲν ἐφρίξῃς; Θά μπο-
ροῦσες νὰ φαντασθῇς τόση ἀπαισιόδοξία;
Σ' εὐχαριστῶ, Ἀλκυονίς, γιά τὴν φρον-
τίδα, ἀλλὰ νὰ ξέρῃς ὅτι δὲν ἀναδημοσιεύω
εἰκόνας ἀπὸ ἀλλήλικα περιοδικὰ. Χαίρω
πὺν λαβαίνεις καθμέρα Μ. Μυστικὰ ἀπὸ
Διαπλάσοῦλα. Ὅρατα μὺν ἐκθέσεις τίς
ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὴν Μύκονο. Λυσόχαρ-
το σοὺ ἔστειλα.

Καὶ σὲ μικροποικη κόλλα, Δροσοστά-
λαχτη, λακωνικά, μπόρει κανεὶς νὰ γρά-
ψῃ κάτι ὅρατο κι' ἀληθινόν, σάν αὐτὸ πὺν
μοῦ γράφεις: «Ἐδὼ στήν ἐξοχὴν καταν-
τᾶ νὰ μὴ βρίσκῃ κανεὶς καιρὸν γιά τίποτα,
ἐνὼ δὲν κάνει καὶ τίποτα». Λυσόχαρτο καὶ
τετράδια ἔστειλα.

Μά νὰ τί κάνει κανεὶς στήν ἐξοχή. Μοῦ
τό γράφει ἡ Ἰνδιάννα στοῦ «μῖο» τῆς
γράμμα: «Ὅλη τὴν ἡμέρα βρισκόμαστε
στὸ ὑπαιθρο, καὶ προπαντὸς εἶναι μιὰ χα-
ρὰ νὰ καθόμαστε ἔξω στήν ταράτσα, κά-
τω ἀπ' τὸν ἑναετρο οὐρανόν, καὶ νὰ βλέ-
πουμε πέρα μακριὰ τὰ διάφορα φῶτα...»
—Τὸν Ὀκτώβριον λοιπόν στήν Ἀθήνα. Με-
γάλῃ μου χαρὰ νὰ τὴν γνωρίσω καὶ προ-
σωπικῶς τὴν καλὴν μου Ἰνδιάννα...

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τό πρῶτο σου γραμ-
μάκι. Γαλιάντρα, κι' ἐπείχῃ, τώρα πὺν
ἔκαμες τὴν ἀρχὴν, νὰ μὺ γράφῃς συχνά.
Καὶ τί καλλιγραφία, μπράβο! Ἡ, σιγά-
σιγά θά μάθῃς νὰ λύνῃς καὶ δυσκολώτε-
ρες Ἀσκήσεις. Ὅσο γιά τό καρδιοχτύπι...
περιτό: θά ἐπιτύχῃς.

Καλὸ καὶ τό πρόγραμμα τῆς μαμμᾶς,
Μαργαριτάρινα Βασιλίσσα, ἀλλὰ κι' ἐ-
γὼ, γιά σένα, θά προτιμῶσται τό Πανεπι-
στήμιο. Γιατί τελειώσῃς τό Γυμνάσιο μό-
λις 16 χρονῶν, γιατί κλαῖς πὺν δὲν εἶσαι
πιά μαθητρία καὶ γιατί 4-5 χρόνια φοιτη-
τικῆς ζωῆς θά περνοῦσαν. γιά σένα, σά
μια μέρα. Ἡ εἶναι ὅμως; ἂν ἡ μαμμά ἐ-
πιμένῃ, δὲν θά κἀμῃς βέβαια ἐπανάστασιν!

Ὅχι Ἀγνή! οὔτε μιὰ «φευγαλέα σκέ-
ψη» δὲν μοῦ πέρασε πὺν μετ' ἐξέκασας. Ἐ-
σὺ νὰ μετ' ἐξέκασῃς... Γιά ὅλ' αὐτὰ πὺν
μοῦ γράφεις, δὲν ἀμφιβάλλω πὺν θά πραγ-
ματοποιηθῶν. Ἡ φωτογραφία δὲν κάνει
γιά τὴν Σείρα, γιατί εἶναι θαμπή. Ἑλα ὅ-
ποτε θέλεις νὰ τὴν ζητήσης ἀπὸ τὴν γραμ-
μάτά μου. Θά τῆς πῇς νὰ φάῃ στήν
«Ἀλληλογραφίαν» τοῦ σημερινοῦ φύλλου,
θὰ τὴν βρῇ καρφωμένην στοῦ γράμμα σου καὶ
θὰ σοὺ τὴν δώσῃ.

Τσοῦτρεα, σοὺ ἐνέκρινα, καθὼς θά εἰ-
δες, τό ψευδώνυμό σου. Ἀπὸ τὸ πῆρες
γιά νὰ λαβαίνῃς μέρος στήν ἀλληλογρα-
φίαν, ἐλπίζω, νὰ μὺ γράφῃς συχνὰ καὶ
χαίρω πολὺ. Σοὺ ἔστειλα καὶ τὸν Ὁδηγόν,
ὅπου θά ἴδῃς ὅλους τοὺς ὅρους.

Ἀρκετὰ καλὴ αὐτὴ ἡ μετάφρασις, Σιδ-
λερ. Ἐνόησες δηλ. τὸ γερμανικὸν καὶ τό
ἀπὲδωκες πιστά. Ἡ γλῶσσα σου ὅμως εἶ-
ναι ἀκόμα ἀνώμαλη. Τὰ «ἡνέχθην», «ἐκεί-
μενος», «ἐλαβον χώραν» καὶ τὰ τέτοια
δὲν ταιριάζουν στήν ἀπλή, μὰ καὶ κανο-
νικὴ γλῶσσα πὺν πρέπει νὰ γράφουμε. Ἀ-
φοῦ θέλῃς νὰ μεταφράζῃς, κοίταξέ πὺν
μεταφράζουσιν οἱ συνεργάται μου. Ὅσοτόσο.
ἐπειδὴ αὐτὲς ὁ μῦθος εἶναι ὁρατός, μπο-
ρεῖς νὰ κανονίσῃς ὅπως σοὺ εἶπα τὴ γλῶσ-
σα καὶ νὰ μὺ τὸν ξαναστῆλῃς.

Λίνα Παπαφλέσσα, ἔκαμες πολὺ καλὰ
πὺν ἀποφάσεις νὰ μῆς καὶ στήν κίνησιν.
Φαντάζομαι τὴ χαρὰ τὴν Πρωτοχρονιά,
ὅταν, ἐνὼ ποθοῦσες πολὺ νὰ γίνῃς καὶ σὺ
Διαπλάσοῦλα, μὰ δὲν τό περίμενες τόσο
γογγύρα, ἔλαβες τό δέμα μετὰ τὸνομά σου.
Τί καλὴ ἡ γιγαιά πὺν σοὺ ἔκανε δῶρο
τὴν ἐγγράφην σου χωρὶς νὰ στοῦ πῇ ἀπὸ
πρὶν. Γιά ψευδώνυμο πρέπει νὰ στείλῃς 10
δραχμῆς (νὰ μὺ ξαναγράψῃς ὅμως πὺν
θέλεις μὴν τό ἐσχάσω) κι' 6 δραχμῆς γιά
τὸν Ὁδηγόν.

Δευκὴ Θεά, τό γράμμα σου αὐτὸ ἔχει
ἰδιαίτην ἀξία, ἀφοῦ τό καλοκαίρι δὲν
μπορεῖς νὰ πᾶσῃς στοῦ χέρι σου παίνα καὶ
μόνο γιά μένα βάλλῃς καὶ γράψῃς. Στο
Διαγωνισμό Ἐπιστολογραφίας ὅπως καὶ
στοὺς ἄλλους Ἐκτάκτους, ἔχεις καιρὸ νὰ-
παντήσῃς ὡς τό τέλος Ὀκτωβρίου, ἀλλὰ
κι' ἀπὸ τώρα μπόρεις νὰ στείλῃς τὴν ἀ-
πάντησίν σου. Γιά τὴν Σελίδα δέχομαι ἀπ'
ὅλ' αὐτὰ. Μπορ

των, *Χωρίς Φτερά, Βρουσούλα*,—ἀγαπητά μου παιδιά, και τὰ δικὰ σας γράμματα διάβασα με μεγάλη εὐχαρίστηση, ἀλλὰ εἶχε πιά τελειώσει ὁ χρόνος μου καὶ δὲν μπορῶ νὰ σὰς ἀπαντήσω ἐκτενέστερα. Γιὰ τὸ ἐπόμενο φυλλάδιο ἔχω φυλαγμένα τὰ νὰρῖθμητα γράμματα τῆς περασμένης ἐβδομάδας—τὰ δικὰ σας ἦταν τῆς προπερασμένης—καὶ αὐτῆς. Ὡστε φαντασθῆτε...

ΕΓΚΡΙΣΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναγνώσται, ἀν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγεόμενα ἰσχύουν ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1933. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνέκουν σὲ ἀγρία καὶ δὲ ἀπὸ Κ, σεκορίσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Χαϊδεμένη, κ. (. . .). Ἀριάδνη, κ. (. . .). Κλάμα Κιθάρας, ἀ. (; ;). Κάου-Μπού, ἀ. (ΕΣ). Λευκή Νύχτα, κ. (ΜΚ). Κόρη τοῦ Μωριά, κ. (ΦΚ). Πριγκίπισσα, κ. (ΡΛ).
Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Σπαρτατοπούλα, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: *Ἐξυπνο Κυπριωτάκι* (ἔστειλα τόμον τοῦ 1911 κ' ἔχω στὴ διάθεσίν σου ὑπόλοιπο δρ. 3,50 ἔλαβα καὶ τὴν κάρτα περιμένω τ' ἀποτελέσματα). *Ἀγκάθι* (λυπήθηκα πολὺ πού, μ' αὐτὸ τὸ ξέθωρο μελάνι, δὲν μπόρεσα νὰ διαβάσω τὸ γράμμα σου). *Προσκοπίναν* (τὰ ἔλαβα δλ' εἶδα καὶ τί ὥρατα περνᾷς στὸ χωριό; χαιρετίσματα στὴν παλιά μου φίλη Δ.). *Ἐργρίκον Κηλάδην* (ἔστειλα 5 τετράδια) με γεια ἢ ἀσπρη βαρκούλα; μὰ φωνάζει κιόλα; γιατί μου λές πῶς ἀκούς τώρα τὴ φωνή τῆς... *Χρῆστον Β. Γεωργίου* (ἔχει καλῶς, εὐχαριστῶ πολὺ ἔστειλα). *Ἐδιδθ* (πολὺ περιέργα αὐτὰ τὰ πνευματιστικά; ἔδειξα τὸ γράμμα σου καὶ στὸν κ. Φαῖδωνα) ὅχι, ὁ Διαγ. Ἐπιστολογραφίας γίνεται γιὰ πρώτη φορά, ἐπομένως δὲν ἔχει κανεὶς βραβεῖα σὲ προηγούμενους). *Γλυκόλαλο Ἀηδονάκι* (χαίρω πολὺ καθὼς θὰ εἶδες, ἐνέκρινα καὶ ψευδώνυμο γιὰ τὸν ἀδελφόν σου) ἐλπίζω τώρα νὰ μὲ γράφετε κ' οἱ δυό). *Ροδανγῆν, Μπουμπουλίναν* κτλ. κτλ.

Εἰς δόας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 5 Σεπτεμβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τοῦ δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1932), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 39 τόμους ὑπάρχουν οἱ 38 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894—1928 τιμῶνται ἕκαστος δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931 καὶ 1932 τιμῶνται ἕκαστος ἀρραφός δρχ. 110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν δρχ. 5 ὁ ἀρραφός καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν δρχ. 35 εἴτε ἀρραφός εἴτε ραμμένος.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης (μὲ 60 εἰκόνας) δρχ. 35 (15 καὶ 29).

Ἡ Ἀδελφοῦλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (μὲ 24 εἰκόνας) δρχ. 20. (7,50 καὶ 15).

Ἡ Ἀπλὴ ζωὴ, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασσιγόνη, δρχ. 8 (1 καὶ 2).

Ἡ Ἐπιτυχία εἰς τὴν ζωὴν, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασσιγόνη, δρχ. 8. (1 καὶ 2).

Ἡ Εὐτυχία, ὑπὸ Ἀγγέλου Κασσιγόνη, δρχ. 8 (1 καὶ 2).

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου, (μὲ 20 εἰκόνας) δρχ. 30. (9,50 καὶ 20).

Παιδικὸν Θέατρον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' ἐορτὰς Σχολείων καὶ Οἰκογενειῶν, Α' Τόμος δρχ. 20. (7,50 καὶ 15). Β' Τόμος δρχ. 20. (7,50 καὶ 15).

Παιδικὸν Πνεῦμα, (Τομίδιον, Γ') δρχ. 5. (1 καὶ 2).

Πρόας δ Νικίου, (μὲ 24 εἰκόνας) δρχ. 30. (9,50 καὶ 20).

Ὁ Πυρρειοπώλης, (μὲ 24 εἰκόνας) δρχ. 30. (9 καὶ 18).

Ὑπὲρ Πατρίδος, (μὲ 24 εἰκόνας) δρχ. 30. (10,50 καὶ 21).

Ὁ Φῶτης, ἔμμετρον διήγημα δρχ. 7. (3,50 καὶ 5,50).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 266ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 16 Νοεμβρίου.

480. Δεξιόγραφος

Τὸ θεριὸ αὐτὸ ἀν ἐνώσης
Μ' ἓνα μάντη μυθικό,
Ξακουστὸ θά φανερώσης
Βασιλέα ἡρωϊκό.

Ἐνδριμένη Πατρίδα

481. Στοιχειόγραφος

Μία πόλη τῆς Ἑλλάδας μας
Τὸ πρῶτον τῆς πετᾶ
Καὶ χρόνον, ἰδέες, ἐπίρρημα
Ἡ δόλια καταντᾷ.

Ἄστρον τῆς Εὐτυχίας

482. Μεταγραμματισμός

Τῆς Ἰταλίας πόλη
Τῇ μέσῃ τῆς ἀλλάξει
Κι' ἐπίθετο θὰ γίνῃ
Ποὺ σὲ πολλοὺς ταιριάζει,
Μὰ πιὸ πολὺ σὲ κάποιον
Τοῦ Ὀμήρου βασιλιά,
Ποὺ ἔπαθε κι' εἶδε τόσα
Στὰ χρόνια τὰ παλιά.

Λευκάτας

483. Ἀναγραμματισμός

Αἰσθητήριο ζητᾷτε
Μὰ στὴ γλῶσσα ποὺ μιλάτε.
Ρήματος προστακτικῇ
Ἄν ἀναγραμματισθῇ.
Πριγκίπισσα τῶν Δολαρίων

484. Ἐπιγραφὴ

Κ Α Γ Μ Α
Α Ρ Ι Τ
Ι Π Ι Τ Ν
Ρ Ο Σ Π Α

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Ἐπερασπιστὴς τῆς Πατρίδος

485. Γωνία

+ * * * * * = Νεοέλλην ποιητῆς
* + * * * * = Βασιλ. πλουσιώτατος
* * + * * * * = Ποιητῆς ἀρχαϊοτάτου.
* * * + * * * = Σύμβολον, σημαία
* * + * * * * = Ποταμὸς τ. Ἀγγλίας
* + * * * * * = Ἀθηναῖος σοφιστῆς
+ * * * * * = Ἀρχαῖος γεωγράφος

Οἱ σταυροὶ καθέτως ἀρχαῖος βασιλεὺς.

Ἰσομενεὺς

486. Πτερωτὸν Γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἀπὸ ἓν κοινὸν γράμμα—τὸ πτερωτὸν—τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρῶτην, δευτέρον εἰς τὴν δευτέραν καὶ οὕτω καθεξῆς:

1, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου 2, Μέλος τοῦ προσώπου 3, Δημητριακόν 4, Λατῖνος λυρικὸς ποιητῆς 5, Υἱὸς ὁμηρικῆς βασιλείας.

Χαραυγὴ τ' Ἀπρίλη

487. Φωνηεντόλιπον ἐξ Ἀκροστιχίδος

Τ' ἀρχικὰ τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν φωνηεντόλιπον γνομικόν τοῦ τύπου:

* - * * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Ἄνθος καὶ ὥρατος μυθικὸς νέος.
2, Θεὰ ἔχουσα καὶ ἄλλο ὄνομα 3, Ἀρχαῖος ποιητῆς περιφημὸς διὰ τὰ θούρια του 4, Πέρσης στρατηγός 5, Οἶκος θεοῦ.

Ἀλκυονίδες

488. Φωνηεντόλιπον

* - σ - χ - ν - τ - ν - σ

Πανσέξ

489. Γρῶφος

θι	θι	ολ	ολ	ῥτοι	
πεπ		ῥθος			Δία×Θεῶ
θι	θι	ολ	ολ	Κάρ	
θι		ολ			Βραϊλιάνα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 27

312. Πεισιστράτος (πῖ, σῖ, στρατός). —313. Πηνειὸς (πῖ, νῖ, ὄς). —314. Κρήνη-κρήνη. —315. Ἐαρ-Ρέα. —316. ΗΡΩΔΙΑΝΟΣ (Ρόδος, φδῆ, Δανάη, Ἰορδάνης, Ἀριάδνη, Ναῖας, ὄρνις, Σιδών). —317. ΠΑΡΙΣ (Π-αῦλος, Ἀ-γονος, Ρ-οῦς, Ἰ-σος, Σ-αύρα). —318. Μῆ μου τοὺς κύκλους τάρτατε. —319. Ἐλέησόν με ὁ Θεός (ἐλ, εἰς ὄν, με ὁ θε, ὤς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΓ'—530]

Ζοῖδ', γιὰ τὴ γιορτὴ σου θέξου τίς πιὸ θερμὲς εὐχές.

Μέντιουμ

[ΔΓ'—531]

Τουτούλα μας, στὸ γιόρτασμά σου μύριες εὐχούλες.

Ἀγνή, Ὀλόχαρη, Χάρης

[ΔΓ'—532]

Εξυπνο Κυπριωτάκι, ἀνταλλάσσομεν τετραδιάκια; Ἀπάντησε.

Μαῦρο Διαμάντι

[ΔΓ'—533]

Νεράϊδα τῶν Ἀγρῶν, παρακαλεῖσαι νὰ ἡσυχάζῃς καὶ τῶν ἄλλων τὰ ψευδώνυμα στὰ καφενεῖα νὰ μὴ φωνάζῃς.

Θεοτρελλή